

MATERIAŁ PORÓWNAWCZY

do ustawy z dnia 26 maja 2023 r.

o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu

(druk nr 991)

USTAWA z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, 553 i 967)

Art. 35.

1. Przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza:

- 1) zgodność projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego z:
 - a) ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i innymi aktami prawa miejscowego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu,
 - b) wymaganiami ochrony środowiska, w szczególności określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
 - c) ustaleniami uchwały o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej;
- 2) zgodność projektu zagospodarowania działki lub terenu z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi;
- 3) kompletność projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego, w tym dołączenie:
 - a) (uchylona),
 - b) (uchylona),

- c) kopii zaświadczenia, o którym mowa w art. 12 ust. 7, dotyczącego projektanta i projektanta sprawdzającego,
 - d) (uchylona);
 - 3a) dołączenie:
 - a) wymaganych opinii, uzgodnień, pozwoleń i sprawdzeń,
 - b) oświadczeń, o których mowa w art. 33 ust. 2 pkt 9 i 10;
 - 4) posiadanie przez projektanta i projektanta sprawdzającego odpowiednich uprawnień budowlanych na podstawie:
 - a) kopii dokumentów, o których mowa w art. 34 ust. 3d pkt 1 - w przypadku uprawnień niewpisanych do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane,
 - b) danych w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane - w przypadku uprawnień wpisanych do tego rejestru;
 - 4a) przynależność projektanta i projektanta sprawdzającego do właściwej izby samorządu zawodowego na podstawie:
 - a) zaświadczenia, o którym mowa w art. 12 ust. 7 - w przypadku osób niewpisanych do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane,
 - b) danych w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane - w przypadku osób wpisanych do tego rejestru.
 - 5) (uchylony).
2. (uchylony).
3. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie określonym w ust. 1 organ administracji architektoniczno-budowlanej nakłada postanowieniem obowiązek usunięcia wskazanych nieprawidłowości, określając termin ich usunięcia.
- 3a. Do postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, poprzedzonej decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, stosuje się przepis art. 86f ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
4. W razie spełnienia wymagań określonych w ust. 1 oraz w art. 32 ust. 4, organ administracji architektoniczno-budowlanej nie może odmówić wydania decyzji o pozwoleniu na budowę.

5. Organ administracji architektoniczno-budowlanej wydaje decyzję o odmowie zatwierdzenia projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego i wydania decyzji o pozwoleniu na budowę:
- 1) w przypadku niewykonania, w wyznaczonym terminie, postanowienia, o którym mowa w ust. 3;
 - 2) w przypadku wykonywania robót budowlanych przed uzyskaniem decyzji o pozwoleniu na budowę;
 - 3) jeżeli na terenie, którego dotyczy projekt zagospodarowania działki lub terenu, znajduje się obiekt budowlany, w stosunku do którego wydano ostateczną decyzję o nakazie rozbiórki.
6. W przypadku gdy organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wyda decyzji w sprawie pozwolenia na budowę:
- 1) w terminie 65 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie takiej decyzji albo
 - 2) w zakresie realizacji inwestycji kolejowej **<lub inwestycji w zakresie biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. ...)>**, w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie takiej decyzji,
 - 3) w zakresie realizacji inwestycji zlokalizowanych na terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej, służących bezpieczeństwu i obronności państwa, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie takiej decyzji
- organ wyższego stopnia wymierza temu organowi, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa.
- 6a. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do pozwolenia na budowę wydawanego dla przedsięwzięcia podlegającego ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.
7. Karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 6. W przypadku nieuiszczenia kary, o której mowa w ust. 6, podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
8. Do terminu, o którym mowa w ust. 6, nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia

postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony, albo z przyczyn niezależnych od organu.

9. Do decyzji o pozwoleniu na budowę, poprzedzonej decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, stosuje się przepisy art. 72 ust. 6 i 6a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

USTAWA z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2409)

Art. 2.

1. Gruntami rolnymi, w rozumieniu ustawy, są grunty:

- 1) określone w ewidencji gruntów jako użytki rolne;
- 2) pod stawami rybnymi i innymi zbiornikami wodnymi, służącymi wyłącznie dla potrzeb rolnictwa;
- 3) pod wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych budynkami mieszkalnymi oraz innymi budynkami i urządzeniami służącymi wyłącznie produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu;
- <3a) pod budynkami, budowlami i urządzeniami wchodzące w skład biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. ...), a także grunty położone między tymi budynkami, budowlami i urządzeniami lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie, tworzące zorganizowaną całość gospodarczą, w tym zajęte pod dojazdy, place składowe, postojowe i manewrowe, śmietniki, miejsca magazynowania odpadów i ogrodzenia, o ile ich łączna powierzchnia nie jest większa niż 1 ha i wchodzą one w skład gospodarstwa rolnego;>**
- 4) pod budynkami i urządzeniami służącymi bezpośrednio do produkcji rolniczej uznanej za dział specjalny, stosownie do przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych;
- 5) parków wiejskich oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym również pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwoerozyjnymi;
- 6) rodzinnych ogrodów działkowych i ogrodów botanicznych;

- 7) pod urządzeniami: melioracji wodnych, przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych, zaopatrzenia rolnictwa w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi;
 - 8) zrekultywowane dla potrzeb rolnictwa;
 - 9) torfowisk i oczek wodnych;
 - 10) pod drogami dojazdowymi do gruntów rolnych.
2. Gruntami leśnymi, w rozumieniu ustawy, są grunty:
- 1) określone jako lasy w przepisach o lasach;
 - 2) zrekultywowane dla potrzeb gospodarki leśnej;
 - 3) pod drogami dojazdowymi do gruntów leśnych.
3. Nie uważa się za grunty rolne gruntów znajdujących się pod parkami i ogrodami wpisanymi do rejestru zabytków.

USTAWA z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.)

Art. 7.

1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania i przyłączania, w pierwszej kolejności, instalacji odnawialnego źródła energii, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru.
- 1¹. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci lub przyłączenia w pierwszej kolejności instalacji odnawialnego źródła energii, jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić o odmowie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i zainteresowany podmiot, podając przyczyny odmowy.
- 1². Jeżeli odmowa nastąpiła z przyczyn ekonomicznych, w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1¹, przedsiębiorstwo energetyczne podaje także szacowaną wysokość opłaty, o której mowa w ust. 9, wraz z informacją o możliwości zażądania przedstawienia sposobu kalkulacji tej opłaty. Przedsiębiorstwo energetyczne na żądanie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci w terminie 14 dni informuje ten podmiot o sposobie kalkulacji

opłaty z wyszczególnieniem istotnych elementów nakładów inwestycyjnych przyjętych do kalkulacji opłaty.

- 1a. Przepis ust. 1 i 1¹ w zakresie przyłączenia do sieci w pierwszej kolejności stosuje się także do infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego, a następnie do ogólnodostępnej stacji ładowania obejmującej wyłącznie punkty ładowania o dużej mocy w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych.
- 1b. W przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci ogólnodostępnej stacji ładowania, o której mowa w ust. 1a, przedsiębiorstwo energetyczne, w terminie 14 dni dla grupy przyłączeniowej IV i V, oraz w terminie 60 dni dla grupy przyłączeniowej III, powiadamia o tym pisemnie podmiot ubiegający się o przyłączenie i wskazuje maksymalną dostępną moc przyłączeniową w miejscu wskazanym we wniosku.
- 1c. Jeżeli podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci ogólnodostępnej stacji ładowania, o której mowa w ust. 1a, w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1b:
 - 1) wyraził zgodę na wskazaną mu przez przedsiębiorstwo energetyczne wielkość mocy przyłączeniowej, przedsiębiorstwo to wydaje warunki przyłączenia,
 - 2) nie wyraził zgody na wskazaną mu przez przedsiębiorstwo energetyczne wielkość mocy przyłączeniowej, przedsiębiorstwo to odmawia wydania warunków przyłączenia - przy czym bieg terminu, o którym mowa w ust. 8g, ulega zawieszeniu do dnia otrzymania zgody od podmiotu ubiegającego się o przyłączenie.
- 1d. Umowy o przyłączenie do sieci nie zawiera się w przypadku, gdy do sieci przesyłowej gazowej ma być przyłączona inna sieć przesyłowa gazowa, a operatorem systemu dla obu sieci wyznaczono to samo przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych.
2. Umowa o przyłączenie do sieci powinna zawierać co najmniej postanowienia określające: termin realizacji przyłączenia, wysokość opłaty za przyłączenie, miejsce rozgraniczenia własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego i instalacji podmiotu przyłączanego, zakres robót niezbędnych przy realizacji przyłączenia, wymagania dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów, harmonogram przyłączenia, warunki udostępnienia przedsiębiorstwu energetycznemu nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia, przewidywany termin zawarcia umowy, na podstawie której nastąpi

dostarczanie paliw gazowych lub energii, ilości paliw gazowych lub energii przewidzianych do odbioru, moc przyłączeniową, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonego w umowie, oraz okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

2a. Umowa o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii oprócz postanowień wskazanych w ust. 2, powinna również zawierać postanowienia określające, że:

- 1) termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej wytworzonej w tej instalacji, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 48 miesięcy, a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej energię wiatru na morzu - 120 miesięcy, od dnia zawarcia tej umowy;
- 2) niedostarczenie po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej wytworzonej w tej instalacji we wskazanym w umowie o przyłączenie terminie jest podstawą wypowiedzenia umowy o przyłączenie.

2b. Umowa o przyłączenie do sieci magazynu energii elektrycznej, oprócz postanowień wskazanych w ust. 2, zawiera również postanowienia określające parametry magazynu energii elektrycznej, w szczególności łączną moc zainstalowaną elektryczną magazynu energii elektrycznej wyrażoną w kW, pojemność nominalną wyrażoną w kWh i sprawność magazynu energii elektrycznej.

2c. Przez sprawność magazynu energii elektrycznej rozumie się stosunek energii elektrycznej wyprowadzonej z magazynu energii elektrycznej do energii elektrycznej wprowadzonej do tego magazynu, wyrażony w procentach, w ramach jednego pełnego cyklu pracy magazynu energii elektrycznej, przy wykorzystaniu nominalnej pojemności tego magazynu oraz ładowania i rozładowywania go mocą nominalną.

2d. Umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego do sieci elektroenergetycznej, w przypadku gdy magazyn energii elektrycznej będzie stanowił część tej jednostki lub instalacji, zawiera postanowienia określone w ust. 2 i 2b.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 zdanie pierwsze, nie dotyczy przypadku, gdy ubiegający się o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci nie ma tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których paliwa gazowe lub energia mają być dostarczane.

- 3a. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci składa wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci, zwanych dalej "warunkami przyłączenia", w przedsiębiorstwie energetycznym, do którego sieci ubiega się o przyłączenie.
- 3b. Wniosek o określenie warunków przyłączenia zawiera w szczególności oznaczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie, określenie nieruchomości, obiektu lub lokalu, o których mowa w ust. 3, oraz informacje niezbędne do zapewnienia spełnienia wymagań określonych w art. 7a.
- 3c. Wniosek o określenie warunków przyłączenia magazynu energii elektrycznej, oprócz informacji, o których mowa w ust. 3b, zawiera również informacje określające parametry magazynu energii elektrycznej, w szczególności łączną moc zainstalowaną elektryczną magazynu energii elektrycznej wyrażoną w kW, pojemność nominalną wyrażoną w kWh i sprawność magazynu energii elektrycznej.
- 3d. Wniosek o określenie warunków przyłączenia dla jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego, w przypadku gdy magazyn energii elektrycznej będzie stanowił część tej jednostki wytwórczej lub instalacji, zawiera informacje, o których mowa w ust. 3b i 3c.
- 3e. W przypadkach, o których mowa w ust. 3c i 3d, do wniosku o określenie warunków przyłączenia podmiot dołącza dodatkowo dokument potwierdzający tytuł prawny podmiotu do korzystania z nieruchomości, na której jest planowana inwestycja określona we wniosku.
4. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane do spełniania technicznych warunków dostarczania paliw gazowych lub energii określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1-4, 7 i 8 oraz w odrębnych przepisach i koncesji.
5. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane zapewnić realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1-4, 7 i 8 i art. 46 oraz w założeniach lub planach, o których mowa w art. 19 i art. 20, oraz w przepisach odrębnych.
6. Budowę i rozbudowę odcinków sieci służących do przyłączenia instalacji należących do podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci zapewnia przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, umożliwiając ich wykonanie zgodnie z zasadami

konkurencji także innym przedsiębiorcom zatrudniającym pracowników o odpowiednich kwalifikacjach i doświadczeniu w tym zakresie.

7. Podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci dzieli się na grupy, biorąc pod uwagę parametry sieci, standardy jakościowe paliw gazowych lub energii oraz rodzaj i wielkość przyłączanych urządzeń, instalacji i sieci.
8. Za przyłączenie do sieci pobiera się opłatę ustaloną na podstawie następujących zasad:
 - 1) za przyłączenie do sieci przesyłowej elektroenergetycznej, sieci dystrybucyjnej gazowej wysokich ciśnień oraz do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV i nie wyższym niż 110 kV, z wyłączeniem przyłączenia źródeł i sieci, opłatę ustala się na podstawie jednej czwartej rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia;
 - 1a) za przyłączenie do sieci przesyłowej gazowej pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia;
 - 2) za przyłączenie do sieci dystrybucyjnej gazowej innej niż wymieniona w pkt 1, sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV oraz sieci ciepłowniczej, z wyłączeniem przyłączenia źródeł i sieci, opłatę ustala się w oparciu o stawki opłat zawarte w taryfie, kalkulowane na podstawie jednej czwartej średniorocznych nakładów inwestycyjnych na budowę odcinków sieci służących do przyłączania tych podmiotów, określonych w planie rozwoju, o którym mowa w art. 16; stawki te mogą być kalkulowane w odniesieniu do wielkości mocy przyłączeniowej, jednostki długości odcinka sieci służącego do przyłączenia lub rodzaju tego odcinka;
 - 3) za przyłączenie źródeł współpracujących z siecią oraz sieci przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia, z wyłączeniem:
 - a) instalacji odnawialnego źródła energii o mocy elektrycznej zainstalowanej nie wyższej niż 5 MW oraz jednostek kogeneracji o mocy elektrycznej zainstalowanej poniżej 1 MW, za których przyłączenie pobiera się połowę opłaty ustalonej na podstawie rzeczywistych nakładów,
 - b) mikroinstalacji, za której przyłączenie do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej nie pobiera się opłaty;

4) za przyłączenie infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego oraz ogólnodostępnych stacji ładowania:

a) do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV i nie wyższym niż 110 kV opłatę ustala się na podstawie jednej szesnastej rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia,

b) do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV opłatę ustala się w oparciu o stawki opłat zawarte w taryfie, kalkulowane na podstawie jednej szesnastej średniorocznych nakładów inwestycyjnych na budowę odcinków sieci służących do przyłączania tych podmiotów, określonych w planie rozwoju, o którym mowa w art. 16; stawki te mogą być kalkulowane w odniesieniu do wielkości mocy przyłączeniowej, jednostki długości odcinka sieci służącego do przyłączenia lub rodzaju tego odcinka;

5) (uchylony).

6) za przyłączenie magazynu energii elektrycznej opłatę ustala się na podstawie jednej drugiej rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia.

8¹. Przez realizację przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci do sieci elektroenergetycznej lub do sieci ciepłowniczej rozumie się budowę odcinka lub elementu sieci służącego do połączenia urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu ubiegającego się o ich przyłączenie do sieci elektroenergetycznej lub do sieci ciepłowniczej, z pozostałą częścią sieci.

8a. Podmiot ubiegający się o przyłączenie źródła lub magazynu energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV wnosi zaliczkę na poczet opłaty za przyłączenie do sieci, zwaną dalej "zaliczką", w wysokości 30 zł za każdy kilowat mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia, z uwzględnieniem ust. 8b.

8b. Wysokość zaliczki nie może być wyższa niż wysokość przewidywanej opłaty za przyłączenie do sieci i nie wyższa niż 3 000 000 zł. W przypadku gdy wysokość zaliczki przekroczy wysokość opłaty za przyłączenie do sieci, różnica między wysokością wniesionej zaliczki a wysokością tej opłaty podlega zwrotowi wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia zaliczki.

8c. Zaliczkę wnosi się w ciągu 14 dni od dnia złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

8d. Do wniosku o określenie warunków przyłączenia podmiot, o którym mowa w ust. 8a, dołącza w szczególności, w przypadku przyłączenia do sieci źródeł innych niż mikroinstalacje:

- 1) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu, decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla nieruchomości określonej we wniosku, jeżeli jest ona wymagana na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym albo
- 2) decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej wydaną zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2021 r. poz. 1484), w przypadku budowy obiektu energetyki jądrowej, albo
- 3) pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich wydane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 457), w przypadku budowy źródła w polskim obszarze morskim;
- 4) dokument potwierdzający tytuł prawny podmiotu do korzystania z nieruchomości, na której jest planowana inwestycja określona we wniosku z wyłączeniem źródeł lokalizowanych w polskim obszarze morskim.

8d¹. Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub pozwolenie na wznoszenie i wykorzystanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich powinny potwierdzać dopuszczalność lokalizacji danego źródła na terenie objętym planowaną inwestycją.

8d². W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej odmówi przyłączenia do sieci instalacji odnawialnego źródła energii z powodu braku technicznych warunków przyłączenia wynikających z braku niezbędnych zdolności przesyłowych sieci, w terminie proponowanym przez podmiot ubiegający się o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii, przedsiębiorstwo energetyczne określa planowany termin oraz warunki wykonania niezbędnej rozbudowy lub modernizacji sieci, a także określa termin przyłączenia.

8d³. W przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia w zakresie mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej powiadamia podmiot ubiegający się o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii o wielkości dostępnej mocy przyłączeniowej, dla jakiej mogą być spełnione te warunki. Jeżeli podmiot ten, w terminie 30 dni od dnia otrzymania powiadomienia:

- 1) wyraził zgodę na taką wielkość mocy przyłączeniowej, przedsiębiorstwo to wydaje warunki przyłączenia;
- 2) nie wyraził zgody na taką wielkość mocy przyłączeniowej, przedsiębiorstwo to odmawia wydania warunków przyłączenia.

Bieg terminu, o którym mowa w ust. 8g, ulega zawieszeniu do czasu otrzymania zgody od podmiotu ubiegającego się o przyłączenie.

8d⁴. W przypadku gdy podmiot, ubiegający się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej, jest przyłączony do sieci jako odbiorca końcowy, a moc zainstalowana mikroinstalacji, o przyłączenie której ubiega się ten podmiot, nie jest większa niż określona w wydanych warunkach przyłączenia, przyłączenie do sieci odbywa się na podstawie zgłoszenia przyłączenia mikroinstalacji, złożonego w przedsiębiorstwie energetycznym, do sieci którego ma być ona przyłączona, po zainstalowaniu odpowiednich układów zabezpieczających i urządzenia pomiarowo-rozliczeniowego. W innym przypadku przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej odbywa się na podstawie umowy o przyłączenie do sieci. Koszt instalacji układu zabezpieczającego i urządzenia pomiarowo-rozliczeniowego ponosi operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

8d⁵. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 8d⁴, zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej oraz określenie rodzaju i mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji;
- 2) informacje niezbędne do zapewnienia spełnienia przez mikroinstalację wymagań technicznych i eksploatacyjnych, o których mowa w art. 7a;
- 3) dane o lokalizacji mikroinstalacji.

8d⁶. Do zgłoszenia, o którym mowa w ust. 8d⁴, podmiot ubiegający się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej jest obowiązany dołączyć oświadczenie

następującej treści: "Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny oświadczam, że posiadam tytuł prawny do nieruchomości na której jest planowana inwestycja oraz do mikroinstalacji określonej w zgłoszeniu.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

8d⁷. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej:

- 1) potwierdza złożenie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 8d⁴, odnotowując datę jego złożenia;
- 2) jest obowiązane dokonać przyłączenia do sieci mikroinstalacji na podstawie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 8d⁴, w terminie 30 dni od dokonania tego zgłoszenia.

8d⁸. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej jest obowiązane określić w warunkach przyłączenia przewidywany harmonogram przyłączania instalacji odnawialnego źródła energii, uwzględniający poszczególne etapy rozbudowy sieci, a także zestawienie planowanych prac.

8d⁹. (uchylony).

8d¹⁰. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego może ograniczyć pracę lub odłączyć od sieci mikroinstalację o mocy zainstalowanej większej niż 10 kW przyłączoną do sieci tego operatora w przypadku, gdy wytwarzanie energii elektrycznej w tej mikroinstalacji stanowi zagrożenie bezpieczeństwa pracy tej sieci. Uwzględniając stopień zagrożenia bezpieczeństwa pracy poszczególnych obszarów sieci, operator w pierwszej kolejności ogranicza proporcjonalnie do mocy zainstalowanej pracę mikroinstalacji albo odłącza ją od sieci. Po ustaniu stanu zagrożenia bezpieczeństwa pracy sieci operator jest obowiązany niezwłocznie przywrócić stan poprzedni.

8d¹¹. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej odmawia przyłączenia do sieci, jeżeli przyłączenie źródła do sieci elektroenergetycznej może uniemożliwić przyłączenie mocy wytwórczych:

- 1) w wielkości określonej w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1050) lub jeżeli zostały wydane decyzje na podstawie art. 18 ust. 1 tej ustawy - w wielkości równej sumie mocy określonych w tych decyzjach oraz
- 2) w wielkości określonej w art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 29 ust. 6 i 8 tej ustawy,

- 3) w ważnych wpisach do rejestru, w rozumieniu ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy, dotyczących jednostek fizycznych wytwórczych o mocy osiągalnej netto większej niż 100 MW, będących obiektami energetyki jądrowej w rozumieniu ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, planowanych do lokalizacji w miejsce i w zakresie nieprzekraczającym mocy przyłączeniowej istniejących jednostek fizycznych wytwórczych, opalanych węglem kamiennym lub węglem brunatnym, przeznaczonych do likwidacji, o ile wpis do rejestru został wydany na rzecz ich właściciela lub podmiotu przez niego upoważnionego.
- 8d. W przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, do mocy zainstalowanej mikroinstalacji, o której mowa w ust. 8d⁴, nie wlicza się mocy zainstalowanej magazynu energii elektrycznej, o ile:
- 1) moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej,
 - 2) łączna moc możliwa do wprowadzenia do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej
- jest nie większa niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji.
- 8e. W przypadku urządzeń, instalacji lub sieci przyłączanych bezpośrednio do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV sporządza się ekspertyzę wpływu tych urządzeń, instalacji lub sieci na system elektroenergetyczny, z wyjątkiem:
- 1) przyłączanej jednostki wytwórczej o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 2 MW lub
 - 2) przyłączanych urządzeń odbiorcy końcowego o łącznej mocy przyłączeniowej nie większej niż 5 MW, lub
 - 3) przyłączanego magazynu energii elektrycznej o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 2 MW, lub
 - 4) przyłączanej jednostki wytwórczej, której część będzie stanowił magazyn energii elektrycznej, pod warunkiem że łączna moc zainstalowana tego magazynu i jednostki wytwórczej jest nie większa niż 2 MW, lub
 - 5) przyłączanej instalacji odbiorcy końcowego, której część będzie stanowił magazyn energii elektrycznej, pod warunkiem że łączna moc zainstalowana tego magazynu i moc przyłączeniowa instalacji odbiorcy końcowego jest nie większa niż 5 MW.

8e¹. Sporządzając ekspertyzę, o której mowa w ust. 8e, dla podmiotów ubiegających się o przyłączenie:

1) urządzeń, instalacji lub sieci innych niż morskie farmy wiatrowe, w tej ekspertyzie przyjmuje się, że w odniesieniu do mocy przyłączeniowej niezbędnej do zapewnienia możliwości wytwarzania energii elektrycznej z morskich farm wiatrowych odpowiadającej mocy, o której mowa w:

a) art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, lub jeżeli zostały wydane decyzje na podstawie art. 18 ust. 1 tej ustawy - równej sumie mocy określonych w tych decyzjach, oraz

b) art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych

- zostały wydane warunki przyłączenia;

2) morskich farm wiatrowych, które złożyły oświadczenie, o którym mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, w tej ekspertyzie przyjmuje się, że w odniesieniu do, zawartej w ogłoszeniu o aukcji, maksymalnej mocy zainstalowanej elektrycznej morskich farm wiatrowych, o której mowa w art. 30 ust. 2 pkt 4 tej ustawy, powiększonej o 500 MW, zostały wydane warunki przyłączenia, także w przypadku gdy wniosek o wydanie warunków przyłączenia został złożony przed tym ogłoszeniem;

3) urządzeń, instalacji lub sieci innych niż obiekty energetyki jądrowej o których mowa w art. 8d¹¹ pkt 3, w tej ekspertyzie przyjmuje się, że w odniesieniu do mocy przyłączeniowej niezbędnej do zapewnienia możliwości wytwarzania energii elektrycznej z obiektów, o których mowa w art. 8d¹¹ pkt 3 zostały wydane warunki przyłączenia.

8ea. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej zapewnia sporządzenie ekspertyzy, o której mowa w ust. 8e, w tym także na żądanie Prezesa URE.

8f. Koszty wykonania ekspertyzy, o której mowa w ust. 8e, uwzględnia się odpowiednio w nakładach, o których mowa w ust. 8 pkt 1 i 3.

8g. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej jest obowiązane wydać warunki przyłączenia w terminie:

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 1) 21 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do V lub VI grupy przyłączeniowej przyłączanego do sieci o napięciu nie wyższym niż 1 kV;
- 2) 30 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do IV grupy przyłączeniowej przyłączanego do sieci o napięciu nie wyższym niż 1 kV;
- 3) 60 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do III lub VI grupy przyłączeniowej przyłączanego do sieci o napięciu powyżej 1 kV, niewyposażonego w źródło ani w magazyn energii elektrycznej;
- 4) 120 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do III lub VI grupy przyłączeniowej -
dla obiektu przyłączanego do sieci o napięciu wyższym niż 1 kV wyposażonego w źródło lub magazyn energii elektrycznej;
- 5) 150 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do I lub II grupy przyłączeniowej [.] <;>

<6) 90 dni od dnia złożenia wniosku przez podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej biogazowni rolniczej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 2 MW, spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. ...).>

8g¹. W przypadku wniosku o wydanie warunków przyłączenia źródła lub magazynu energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej o napięciu wyższym niż 1 kV terminy określone w ust. 8g liczone są od dnia wniesienia zaliczki.

8g². Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych jest obowiązane wydać warunki przyłączenia w terminie:

- 1) 30 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczanego do grupy przyłączeniowej B podgrupy I;
- 2) 60 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczanego do grupy przyłączeniowej A lub grupy przyłączeniowej B podgrupy II;
- 3) 90 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczanego do grupy przyłączeniowej C.

8g³. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła jest obowiązane wydać warunki przyłączenia w terminie:

- 1) 30 dni od dnia złożenia wniosku, w przypadku gdy do sieci ciepłowniczej mają być przyłączone węzły cieplne zasilające obiekty odbiorców ciepła oraz w przypadku gdy do zewnętrznej instalacji odbiorczej za węzłem grupowym, należącej do przedsiębiorstwa energetycznego, ma być przyłączona instalacja w obiekcie odbiorcy;
- 2) 3 miesiące - od dnia złożenia wniosku, w przypadku gdy do sieci ciepłowniczej mają być przyłączane źródła ciepła.

8g⁴. Do terminów na wydanie warunków przyłączenia do sieci nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, terminów na uzupełnienie wniosku o wydanie warunków przyłączenia do sieci, okresów opóźnień spowodowanych z winy podmiotu wnioskującego o przyłączenie albo z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa energetycznego.

8g⁵. W przypadku wniosków o określenie warunków przyłączenia do sieci gazowej dla obszarów lub miejscowości niezgazyfikowanych, dla których przedsiębiorstwo energetyczne przygotowuje szczegółową koncepcję gazyfikacji, nie stosuje się przepisu ust. 8g², pod warunkiem poinformowania wnioskodawcy przez to przedsiębiorstwo, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, o innym terminie wydania warunków przyłączenia wraz z uzasadnieniem wskazania tego terminu.

8g⁶. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej może przedłużyć terminy określone w ust. 8g o maksymalnie połowę terminu, w jakim obowiązane jest wydać warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej dla poszczególnych grup przyłączeniowych za uprzednim zawiadomieniem podmiotu wnioskującego o przyłączenie do sieci z podaniem uzasadnienia przyczyn tego przedłużenia.

8g⁷. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub ciepła może przedłużyć terminy określone w ust. 8g² i 8g³ o maksymalnie taki sam termin, w jakim obowiązane jest wydać warunki przyłączenia do sieci gazowej albo ciepłowniczej dla poszczególnych grup przyłączeniowych za uprzednim zawiadomieniem podmiotu wnioskującego o przyłączenie do sieci z podaniem uzasadnienia przyczyn tego przedłużenia.

<8g⁸. Podmiot ubiegający się o przyłączenie biogazowni rolniczej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 2 MW do sieci elektroenergetycznej, składając wniosek o określenie warunków przyłączenia, informuje przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej o spełnianiu przez

przyłączaną biogazownię rolniczą warunków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu.>

- 8h. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, ciepła lub energii elektrycznej jest obowiązane, na żądanie wnioskodawcy, potwierdzić w formie pisemnej, dokumentowej lub elektronicznej złożenie wniosku, określając w szczególności datę jego złożenia.
- 8i. Warunki przyłączenia są ważne dwa lata od dnia ich doręczenia. W okresie ważności warunki przyłączenia stanowią warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej albo przesyłaniem lub dystrybucją ciepła do zawarcia umowy o przyłączenie odpowiednio do sieci elektroenergetycznej lub ciepłowniczej.
- 8j. W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne:
- 1) odmówi wydania warunków przyłączenia lub zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie z powodu braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia, jest obowiązane niezwłocznie zwrócić pobraną zaliczkę;
 - 2) wyda warunki przyłączenia po terminie, o którym mowa w ust. 8g, jest obowiązane do wypłaty odsetek od wniesionej zaliczki liczonych za każdy dzień zwłoki w wydaniu tych warunków;
 - 3) wyda warunki przyłączenia, które będą przedmiotem sporu między przedsiębiorstwem energetycznym a podmiotem ubiegającym się o ich wydanie i spór zostanie rozstrzygnięty na korzyść tego podmiotu, jest obowiązane zwrócić pobraną zaliczkę wraz z odsetkami liczonymi od dnia wniesienia zaliczki do dnia jej zwrotu, o ile nie nastąpi przyłączenie.
- 8k. Stopę odsetek, o których mowa w ust. 8j, przyjmuje się w wysokości równej rentowności pięcioletnich obligacji skarbowych emitowanych na najbliższy dzień poprzedzający dzień 30 czerwca roku, w którym złożono wniosek o wydanie warunków przyłączenia, według danych opublikowanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz Główny Urząd Statystyczny.
- 8l. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej jest obowiązane sporządzać informacje dotyczące:

- 1) podmiotów ubiegających się o przyłączenie źródeł do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, lokalizacji przyłączy, mocy przyłączeniowej, rodzaju instalacji, dat wydania warunków przyłączenia, zawarcia umów o przyłączenie do sieci i rozpoczęcia dostarczania energii elektrycznej,
 - 2) wartości łącznej dostępnej mocy przyłączeniowej dla źródeł, a także planowanych zmian tych wartości w okresie kolejnych 5 lat od dnia ich publikacji, dla całej sieci przedsiębiorstwa o napięciu znamionowym powyżej 1 kV z podziałem na stacje elektroenergetyczne lub ich grupy wchodzące w skład sieci o napięciu znamionowym 110 kV i wyższym; wartość łącznej mocy przyłączeniowej jest pomniejszana o moc wynikającą z wydanych i ważnych warunków przyłączenia źródeł do sieci elektroenergetycznej oraz o wielkość niezbędną do zapewnienia wytwarzania energii elektrycznej z morskich farm wiatrowych odpowiadającą mocy, o której mowa w art. 14 ust. 1 i art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych
- z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych. Informacje te przedsiębiorstwo aktualizuje co najmniej raz na kwartał, uwzględniając dokonaną rozbudowę i modernizację sieci oraz realizowane i będące w trakcie realizacji przyłączenia oraz zamieszcza na swojej stronie internetowej.
9. W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmówi przyłączenia do sieci z powodu braku warunków ekonomicznych, o których mowa w ust. 1, może zawrzeć umowę o przyłączenie do sieci ustalając w tej umowie opłatę za przyłączenie w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci. Przepisów ust. 8 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a nie stosuje się.
 - 9a. Budowę i rozbudowę odcinków sieci służących do przyłączenia instalacji należących do podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci może - w uzgodnieniu z przedsiębiorstwem energetycznym - zapewnić podmiot ubiegający się o przyłączenie.
 10. Koszty wynikające z nakładów na realizację przyłączenia podmiotów ubiegających się o przyłączenie, w zakresie, w jakim zostały pokryte wpływami z opłat za przyłączenie do sieci, o których mowa w ust. 8 i 9, nie stanowią podstawy do ustalania w taryfie stawek opłat za przesyłanie lub dystrybucję paliw gazowych lub energii.

11. W umowie o przyłączenie do sieci ciepłowniczej mogą być ustalone niższe stawki opłat za przyłączenie do sieci niż ustalone na podstawie zasad określonych w ust. 8, a w przypadku o którym mowa w art. 7b ust. 1, nie pobiera się opłaty za przyłączenie do sieci.
12. Przyłączany podmiot jest obowiązany umożliwić przedsiębiorstwu energetycznemu, o którym mowa w ust. 1, w obrębie swojej nieruchomości budowę i rozbudowę sieci w zakresie niezbędnym do realizacji przyłączenia oraz udostępnić pomieszczenia lub miejsca na zainstalowanie układów pomiarowych, na warunkach określonych w umowie o świadczenie usługi przyłączenia do sieci.
13. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane powiadomić przyłączany podmiot o planowanych terminach prac wymienionych w ust. 12 z wyprzedzeniem umożliwiającym przyłączanemu podmiotowi przygotowanie nieruchomości lub pomieszczeń do przeprowadzenia i odbioru tych prac.
14. Przedsiębiorstwo energetyczne ma obowiązek wydać, na wniosek zainteresowanego, oświadczenie, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, o zapewnieniu dostaw paliw gazowych lub energii oraz warunkach przyłączenia obiektu budowlanego do sieci.

USTAWA z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 463)

Art. 12.

1. Kto, będąc wpisanym do rejestrów, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2, wbrew obowiązkowi, o którym mowa:
 - 1) w art. 3 ust. 3:
 - a) pkt 1, nie wdrożył systemu wewnętrznej kontroli,
 - b) pkt 2, nie dysponuje planem zakładu,
 - c) pkt 3, nie wyznaczył osoby odpowiedzialnej za kontrolę jakości,
 - 2) w art. 6 ust. 6, nie złożył wniosku o zmianę wpisu w danym rejestrze albo nie złożył tego wniosku w terminie określonym w tym przepisie,
 - 3) w art. 8 ust. 2, nie zawiadomił Dyrektora Generalnego KOWR o zakończeniu lub zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej określonej we wpisie do danego rejestru w terminie 14 dni od dnia zakończenia lub zawieszenia wykonywania tej działalności

- podlega [grzywnie] **<karze grzywny>**.

2. Postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, toczy się według przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

USTAWA z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977)

Art. 64.

1. Przepisy art. 51 ust. 2-3, art. 52, art. 53 ust. 3-5a i 5c-5f oraz art. 54-56 stosuje się odpowiednio do decyzji o warunkach zabudowy, z tym że:

[1) termin, o którym mowa w art. 51 ust. 2, wynosi 90 dni, a w przypadku decyzji o warunkach zabudowy dotyczącej obiektu budowlanego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, termin ten wynosi 21 dni;]

<1) termin, o którym mowa w art. 51 ust. 2, wynosi 90 dni, a w przypadku decyzji o warunkach zabudowy dotyczącej:

- a) obiektu budowlanego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, termin ten wynosi 21 dni,**
- b) biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. ...), termin ten wynosi 65 dni;>**

<1a. Przepisów ust. 1 pkt 1 lit. b nie stosuje się do biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu, której:

- 1) łączna moc zainstalowana elektryczna jest większa niż 1 MW – w przypadku gdy przedmiotem działalności w tej biogazowni jest wytwarzanie energii elektrycznej;**
- 2) łączna moc osiągalna cieplna w skojarzeniu jest większa niż 3 MW – w przypadku gdy przedmiotem działalności w tej biogazowni jest wytwarzanie ciepła;**

- 3) **roczna wydajność produkcji biogazu rolniczego przekracza 4 mln m³ – w przypadku gdy przedmiotem działalności w tej biogazowni jest wytwarzanie biogazu rolniczego;**
 - 4) **roczna wydajność produkcji biometanu z biogazu rolniczego przekracza 2,4 mln m³ – w przypadku gdy przedmiotem działalności w tej biogazowni jest wytwarzanie biometanu.>**
- 2) w odniesieniu do decyzji o warunkach zabudowy dotyczącej obiektu budowlanego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, termin, o którym mowa w art. 53 ust. 5 zdanie drugie, wynosi 7 dni;
 - 3) jeżeli regionalny dyrektor ochrony środowiska w terminie 7 dni od dnia otrzymania projektu decyzji o warunkach zabudowy dotyczącej obiektu budowlanego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, nie zawiadomi organu o konieczności przeprowadzenia oględzin terenu, termin, o którym mowa w art. 53 ust. 5c, wynosi 7 dni.
2. W przypadku planowanej budowy obiektu handlowego wnioski o ustalenie warunków zabudowy powinien zawierać określenie powierzchni sprzedaży.

Art. 64a.

1. Stroną postępowania o wydanie decyzji o warunkach zabudowy dotyczącej obiektu budowlanego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, jest wnioskodawca.
2. W postępowaniu, o którym mowa w ust. 1, granice obszaru analizowanego, o którym mowa w art. 61 ust. 5a, wyznacza się w odległości nie mniejszej niż trzykrotna szerokość frontu terenu, o którym mowa w art. 52 ust. 2 pkt 1a, jednak nie mniejszej niż 50 metrów oraz nie większej niż 200 m.
3. Odstępuje się od uzasadnienia decyzji, o której mowa w ust. 1, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony.
4. Do decyzji, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów o milczącym załatwieniu sprawy.
5. Do decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 10 i art. 79a Kodeksu postępowania administracyjnego.

<Art. 64aa.

- 1. Stroną postępowania o wydanie decyzji o warunkach zabudowy dotyczącej biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu jest wyłącznie wnioskodawca, podmioty, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe względem nieruchomości lub inne prawa trwale ograniczające własność nieruchomości, oraz właściciele i użytkownicy wieczysti nieruchomości znajdujących się w obszarze, na który inwestycja będzie oddziaływać.**
- 2. Do decyzji, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów o milczącym załatwieniu sprawy.**
- 3. Do decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 10 i art. 79a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.**
- 4. Zawieszenie postępowania oraz podjęcie zawieszonoego postępowania, w odniesieniu do decyzji, o której mowa w ust. 1, może nastąpić wyłącznie na wniosek inwestora.**
- 5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się do biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu, której:**
 - 1) łączna moc zainstalowana elektryczna jest większa niż 1 MW – w przypadku gdy przedmiotem działalności w tej biogazowni jest wytwarzanie energii elektrycznej;**
 - 2) łączna moc osiągalna cieplna w skojarzeniu jest większa niż 3 MW – w przypadku gdy przedmiotem działalności w tej biogazowni jest wytwarzanie ciepła;**
 - 3) roczna wydajność produkcji biogazu rolniczego przekracza 4 mln m³ – w przypadku gdy przedmiotem działalności w tej biogazowni jest wytwarzanie biogazu rolniczego;**
 - 4) roczna wydajność produkcji biometanu z biogazu rolniczego przekracza 2,4 mln m³ – w przypadku gdy przedmiotem działalności w tej biogazowni jest wytwarzanie biometanu.>**

USTAWA z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2022 r. poz. 403 i 2411)

Art. 23.

1. Podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy jest obowiązany zapewnić w danym roku kalendarzowym co najmniej minimalny udział innych paliw odnawialnych lub biokomponentów zawartych w paliwach, stosowanych we wszystkich rodzajach transportu, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zużywanych przez niego na potrzeby własne na tym terytorium w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie drogowym i kolejowym, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zużywanych przez niego w ciągu roku kalendarzowego na potrzeby własne na tym terytorium.
- 1a. Podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy może zrealizować obowiązek, o którym mowa w ust. 1, uiszczając opłatę zastępczą w wysokości określonej w ust. 6, jeżeli wykáže, że w roku kalendarzowym, którego dotyczył ten obowiązek, zrealizował Narodowy Cel Wskaźnikowy na minimalnym określonym poziomie.
- 1b. Minimalny poziom realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego, o którym mowa w ust. 1a, wynosi co najmniej 85% poziomu obowiązku, o którym mowa w ust. 1.
- 1ba. Minimalny poziom realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego na lata 2020-2022 wynosi 80%.
- 1c. Minister właściwy do spraw energii może określić, w drodze rozporządzenia, minimalny poziom realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego, o którym mowa w ust. 1a, uwzględniając minimalny poziom realizacji tego obowiązku określony w ust. 1b, a także biorąc pod uwagę sytuację na rynku biokomponentów, paliw ciekłych i biopaliw ciekłych.
- 1d. Podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy może zrealizować obowiązek, o którym mowa w ust. 1, z wykorzystaniem biokomponentów zawartych w paliwach powstałych w wyniku współwodornienia.
- 1e. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, zawartość biokomponentów, powstałych w wyniku współwodornienia, w mieszaninie z węglowodorami z przerobu ropy naftowej, metodykę obliczania stopnia przereagowania biomasy oraz minimalny poziom przereagowania biomasy, biorąc pod uwagę stan wiedzy

technicznej w tym zakresie, postanowienia właściwych norm lub doświadczenia w stosowaniu biokomponentów.

1f. Minister właściwy do spraw energii może określić, w drodze rozporządzenia, metodykę obliczania zawartości biowodoru w paliwach, do produkcji których w procesie wytwórczym wykorzystano biometan, biorąc pod uwagę stan wiedzy technicznej w tym zakresie, wynikający z badań dotyczących zawartości tych biokomponentów w paliwach lub doświadczenia w ich stosowaniu.

2. Minimalny udział, o którym mowa w ust. 1:

- 1) liczony jest według wartości opałowej poszczególnych biokomponentów.
- 2) (uchylony).

3. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, wartość opałową poszczególnych biokomponentów i paliw ciekłych uwzględniając stan wiedzy technicznej w tym zakresie.

4. W przypadku podmiotów realizujących Narodowy Cel Wskaźnikowy, które udokumentowały wykorzystanie w danym roku nie mniej niż 70% biokomponentów wytworzonych przez wytwórców, prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania biokomponentów, z:

- 1) surowców rolniczych pozyskiwanych z gospodarstwa rolnego położonego na obszarze co najmniej jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, w Republice Turcji albo w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym na podstawie umowy kontraktacji zawartej między producentem rolnym prowadzącym to gospodarstwo a wytwórcą, przetwórcą lub pośrednikiem lub
- 2) biomasy pozyskiwanej na podstawie umowy dostawy zawartej między wytwórcą a pośrednikiem lub przetwórcą, lub
- 3) surowców rolniczych pozyskiwanych z produkcji własnej wytwórców lub biomasy otrzymywanej przez wytwórców w prowadzonych przez nich procesach przetwarzania surowców rolniczych lub biomasy na cele inne niż paliwowe,

- minimalny udział, o którym mowa w ust. 1, jest równy iloczynowi współczynnika redukcyjnego <w **wysokości 0,85**> i Narodowego Celu Wskaźnikowego. W pozostałych przypadkach minimalny udział, o którym mowa w ust. 1, jest równy Narodowemu Celowi Wskaźnikowemu.

- 4a. Udział biokomponentów wytworzonych z surowców określonych w załączniku nr 1 do ustawy, zawartych w paliwach stosowanych we wszystkich rodzajach transportu, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy lub zużywanych przez ten podmiot na potrzeby własne na tym terytorium, liczony według wartości opałowej, w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie drogowym i kolejowym, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy lub zużywanych przez ten podmiot na potrzeby własne na tym terytorium, uznaje się za dwukrotnie wyższy w części, w jakiej zostały one wytworzone z surowców określonych w załączniku nr 1 do ustawy.
- 4b. Do surowców, z których udział liczony według wartości opałowej uznaje się za dwukrotnie wyższy w rozumieniu ust. 4a, nie zalicza się odpadów będących naturalnymi surowcami spożywczymi, które na skutek niecelowego lub celowego działania lub w wyniku braku odpowiednich warunków produkcji, przechowywania, transportu lub przetwarzania nabyły cechy uniemożliwiające ich przeznaczenie do spożycia lub przestały spełniać wymogi dopuszczające te surowce do spożycia.
- 4ba. Udział biokomponentów, o którym mowa w ust. 4a, nie może być wyższy niż 1,5%.
- 4c. Minister właściwy do spraw energii może określić, w drodze rozporządzenia, niższy niż wynikający z ust. 4ba, udział biokomponentów, o którym mowa w ust. 4a, biorąc pod uwagę stan wiedzy technicznej w zakresie możliwości wykorzystania tych surowców do wytwarzania biokomponentów oraz ich dostępność.
- 4d. W przypadku podmiotu realizującego Narodowy Cel Wskaźnikowy, który realizując obowiązek, o którym mowa w ust. 1, rozporządza poprzez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej benzynami silnikowymi skutkującej trwałym wyzbyciem się benzyn silnikowych lub zużywa je na potrzeby własne, minimalny udział, o którym mowa w ust. 1, może być liczony w sposób określony w ust. 4, pod warunkiem że nie mniej niż 60% biokomponentów zawartych w tych benzynach silnikowych zostało wytworzonych w sposób określony w ust. 4.
- [5. Rada Ministrów co dwa lata do dnia 15 czerwca, określa w drodze rozporządzenia, wysokość współczynników redukcyjnych, o których mowa w ust. 4, na kolejne dwa lata,*
-

biorąc pod uwagę warunki zaopatrzenia w biokomponenty i relacje cenowe na rynku biokomponentów i paliw ciekłych.]

<5. Rada Ministrów w terminie do dnia 15 czerwca może określić, w drodze rozporządzenia, inną wysokość współczynnika redukcyjnego, o którym mowa w ust. 4, na kolejne dwa lata, biorąc pod uwagę warunki zaopatrzenia w biokomponenty i relacje cenowe na rynku biokomponentów i paliw ciekłych.>

6. Opłatę zastępczą, o której mowa w ust. 1a, oblicza się według wzoru:

$$Oz = Ozj \cdot W \cdot (N - P),$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

Oz - wysokość opłaty zastępczej, wyrażoną w złotych,

Ozj - jednostkową opłatę zastępczą wynoszącą 0,014, wyrażoną w złotych/MJ,

W - wartość energetyczną paliw ciekłych i biopaliw ciekłych rozporządzonych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot uiszczający opłatę zastępczą, a także zużytych przez niego na potrzeby własne na tym terytorium, liczoną za rok, w którym podmiot ten skorzystał z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1a, wyrażoną w MJ; wartość opałową poszczególnych biokomponentów i paliw ciekłych określa się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 3,

N - wysokość Narodowego Celu Wskaźnikowego, do którego realizacji był obowiązany podmiot uiszczający opłatę zastępczą, wyrażoną w procentach,

P - wysokość zrealizowanego udziału innych paliw odnawialnych lub biokomponentów zawartych w paliwach, stosowanych we wszystkich rodzajach transportu, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zużywanych przez podmiot uiszczający opłatę zastępczą na potrzeby własne na tym terytorium w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie drogowym i kolejowym, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zużywanych przez niego w ciągu roku kalendarzowego na potrzeby własne na tym terytorium w roku, w którym podmiot uiszczający opłatę zastępczą skorzystał z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1a, wyrażoną w procentach.

7. (uchylony).
8. Opłatę zastępczą uiszcza się na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w terminie do 60 dni po zakończeniu roku kalendarzowego, którego dotyczy obowiązek, o którym mowa w ust. 1.
9. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przedstawia ministrowi właściwemu do spraw klimatu i Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki informację o wpłatach z tytułu opłat zastępczych dokonywanych za dany rok kalendarzowy, do końca marca roku następującego po roku, którego dotyczy obowiązek, o którym mowa w ust. 1.

Art. 23b.

1. Podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy jest obowiązany realizować obowiązek, o którym mowa w art. 23 ust. 1, zapewniając w danym roku kalendarzowym minimalny udział biokomponentów, liczony według wartości opałowej, zawartych w paliwach ciekłych stosowanych we wszystkich rodzajach transportu, wykorzystanych przez niego do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1, które zostały przez ten podmiot rozporządzone przez dokonanie jakiejkolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zużyte przez niego na potrzeby własne na tym terytorium.
 2. Podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy, który wytwarza paliwa ciekłe wyłącznie w procesie mieszania komponentów lub dodatków z paliwami ciekłymi w ilości stanowiącej nie więcej niż 0,2% objętości wytworzonego w ten sposób paliwa ciekłego, jest zwolniony z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, w zakresie dotyczącym dodawania tych komponentów lub dodatków.
 - 2a. Przy ustalaniu minimalnego udziału biokomponentów, o którym mowa w ust. 1, nie uwzględnia się biokomponentów powstałych w wyniku współwodornienia [.] <,> **<a także biokomponentów, które zostały wytworzone z surowców, o których mowa w załączniku nr 1 do ustawy.>**
 3. Minimalny udział biokomponentów, o którym mowa w ust. 1, wynosi:
 - [1) 3,2% - w benzynach silnikowych;]
 - <1) 5,3% – w benzynach silnikowych o kodzie CN 2710 12 45, z czego 4,59% wynosi udział bioetanolu;>**
 - <1a) 3,2% – w benzynach silnikowych o kodzie CN 2710 12 49;>**
 - 2) 6,2% - w oleju napędowym.
-

4. Minister właściwy do spraw energii może określić, w drodze rozporządzenia, niższy niż określony w ust. 3, minimalny udział biokomponentów, o którym mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę techniczne możliwości branży paliwowej w zakresie dodawania biokomponentów do paliw ciekłych.

Art. 35b.

W 2023 r.:

- 1) minimalny poziom realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego, o którym mowa w art. 23 ust. 1a, wynosi 80%;
- 2) wysokość współczynnika reducyjnego, o którym mowa w art. 23 ust. 4, wynosi 0,82;
- 3) minimalny udział biokomponentów, o którym mowa w art. 23b ust. 1, w oleju napędowym wynosi 5,2%;
- 4) udział biowęglowodorów ciekłych wykorzystanych przez podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1, liczony według wartości opałowej, w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie drogowym i kolejowym, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw ciekłych i biopaliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy lub zużywanych przez ten podmiot na potrzeby własne na tym terytorium, nie może przekroczyć 0,9%;
- 5) udział biokomponentów wytworzonych z surowców określonych w załączniku nr 1 do ustawy, liczony według wartości opałowej, w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie drogowym i kolejowym, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy lub zużywanych przez ten podmiot na potrzeby własne na tym terytorium, nie może przekroczyć 0,5%.

<Art. 35c.

Wysokość Narodowego Celu Wskaźnikowego w roku 2025 wynosi 9,2%.

Art. 35d.

W 2024 r. i 2025 r.:

- 1) **minimalny poziom realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego, o którym mowa w art. 23 ust. 1a, wynosi 85%;**
- 2) **minimalny udział biokomponentów, o którym mowa w art. 23b ust. 1, w oleju napędowym wynosi 5,2%.>**

USTAWA z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2023 r. poz. 569)

Art. 1.

1. Ustawa reguluje:

[1) warunki i tryb wprowadzania do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin;]

<1) warunki i tryb wprowadzania do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych;>

2) zadania i właściwość organów oraz jednostek organizacyjnych w zakresie:

[a) nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin,]

<a) nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych,>

b) wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku produktów nawozowych UE określonym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiającym przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2003/2003 (Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 1, z późn. zm. ²), zwanym dalej "rozporządzeniem nr 2019/1009",

c) prowadzenia wykazu nawozowych produktów mikrobiologicznych;

[3) stosowanie nawozów i środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów nawozowych UE w rolnictwie;

4) zapobieganie zagrożeniom zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska, które mogą powstać w wyniku przewozu, przechowywania i stosowania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów nawozowych UE;]

- <3) stosowanie nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych i produktów nawozowych UE w rolnictwie;**
- 4) zapobieganie zagrożeniom zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska, które mogą powstać w wyniku przewozu, przechowywania i stosowania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych i produktów nawozowych UE;>**
- 5) agrochemiczną obsługę rolnictwa.
2. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów prawa wodnego w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Art. 2.

1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) nawozy - produkty przeznaczone do dostarczania roślinom składników pokarmowych lub zwiększania żyzności gleb albo zwiększania żyzności stawów rybnych, którymi są nawozy mineralne, nawozy naturalne, nawozy organiczne i nawozy organiczno-mineralne;
 - 2) (uchylony);
 - 3) nawozy mineralne - niebędące produktami nawozowymi UE nawozy nieorganiczne, produkowane w drodze przemian chemicznych, fizycznych lub przerobu surowców mineralnych, w tym wapno nawozowe, do którego zalicza się wapno nawozowe zawierające magnez, a także niektóre nawozy pochodzenia organicznego;
 - 4) nawozy naturalne:
 - a) obornik, gnojówkę i gnojowicę,
 - b) pochodzące od zwierząt gospodarskich, w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, odchody, z wyjątkiem odchodów pszczół, bez dodatków innych substancji,
 - c) guano- przeznaczone do rolniczego wykorzystania;
 - 5) nawozy organiczne - niebędące produktami nawozowymi UE nawozy wyprodukowane z substancji organicznej lub z mieszanin substancji organicznych, w tym komposty, a także komposty wyprodukowane z wykorzystaniem dżdżownic;
 - 6) nawozy organiczno-mineralne - niebędące produktami nawozowymi UE mieszaniny nawozów mineralnych i organicznych;
-

- 7) środek poprawiający właściwości gleby - niebędące produktami nawozowymi UE substancje dodawane do gleby w celu poprawy jej właściwości lub jej parametrów chemicznych, fizycznych, fizykochemicznych lub biologicznych;
 - 8) stymulator wzrostu - niebędący produktem nawozowym UE związek organiczny lub mineralny lub jego mieszaninę, wpływające korzystnie na rozwój roślin lub inne procesy życiowe roślin, z wyłączeniem regulatora wzrostu będącego środkiem ochrony roślin w rozumieniu przepisów o ochronie roślin;
 - 9) podłoże do upraw - niebędący produktem nawozowym UE materiał inny niż glebę, w tym substraty, w którym są uprawiane rośliny;
 - 10) środki wspomagające uprawę roślin - środki poprawiające właściwości gleby, stymulatory wzrostu i podłoża do upraw;
 - 10a) nawozowe produkty mikrobiologiczne - produkty zawierające wyłącznie mikroorganizmy, w tym mikroorganizmy martwe lub nieaktywne, lub konsorcja tych mikroorganizmów oraz substancje stanowiące pożywkę dla tych mikroorganizmów i ich metabolity, a także nieszkodliwe substancje resztkowe z pożywek, które poprawiają aktywność biologiczną gleby lub stymulują procesy odżywiania roślin lub grzybów, a wyłącznym celem ich zastosowania jest poprawa efektywności wykorzystania składników pokarmowych przez rośliny lub grzyby, ich odporności na stres abiotyczny, ich cech jakościowych lub przyswajalności przez nie składników pokarmowych z form trudno dostępnych w glebie;
 - <10b) produkty pofermentacyjne – przeznaczone do rolniczego wykorzystania płynne lub stałe substancje organiczne powstające w wyniku procesu produkcji biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1378, 1383, 2370 i 2687 oraz z 2023 r. poz. ...) wytworzonego z:**
 - a) **biomasy w postaci odchodów zwierzęcych, słomy i innych, niebędących niebezpiecznymi, naturalnych substancji pochodzących z produkcji rolniczej lub leśnej lub**
 - b) **innych substratów służących do produkcji biogazu niezagrażających zdrowiu ludzi, zwierząt lub środowisku określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. ...).>**
-

- 11) wymagania jakościowe - zawartość składników pokarmowych w nawozie oraz jego parametry chemiczne, fizyczne i fizykochemiczne, określone w ustawie i deklarowane przez producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający ten nawóz do obrotu, a w przypadku środków wspomagających uprawę roślin - deklarowane przez producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający ten środek do obrotu parametry chemiczne, fizyczne, fizykochemiczne lub biologiczne;
- 12) konfekcjonowanie - pakowanie lub przepakowywanie nawozów lub środków wspomagających uprawę roślin;
- 13) wprowadzenie do obrotu - w przypadku:
- a) produktu nawozowego UE - wprowadzenie do obrotu w rozumieniu art. 2 pkt 10 rozporządzenia nr 2019/1009,
 - b) nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin i nawozowego produktu mikrobiologicznego:
 - oferowanie w celu zbycia, sprzedaż oraz inną odpłatną albo nieodpłatną formę zbycia nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub nawozowego produktu mikrobiologicznego przez:
 - producenta - w odniesieniu do nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub nawozowego produktu mikrobiologicznego, wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - importera - w odniesieniu do nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub nawozowego produktu mikrobiologicznego, przywiezionych z terytorium państw trzecich,
 - producenta lub inny podmiot wprowadzający do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawóz, środek wspomagający uprawę roślin lub nawozowy produkt mikrobiologiczny - w odniesieniu do nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub nawozowego produktu mikrobiologicznego, wyprodukowanych lub wprowadzonych do obrotu na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub nawozowego produktu mikrobiologicznego, przeznaczonych na potrzeby własne [;] <, >
- <c) produktu pofermentacyjnego – oferowanie w celu zbycia, sprzedaż oraz inną odpłatną albo nieodpłatną formę zbycia produktu pofermentacyjnego**
-

wyprodukowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot wykonujący działalność w zakresie wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, zwany dalej „podmiotem uprawnionym do wykonywania działalności w biogazowniach rolniczych”;>

- 14) produkt nawozowy UE - produkt nawozowy UE w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia nr 2019/1009;
- 15) udostępnianie na rynku - udostępnianie na rynku w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia nr 2019/1009;
- 16) producent - w przypadku:
 - a) produktu nawozowego UE - producenta w rozumieniu art. 2 pkt 11 rozporządzenia nr 2019/1009,
 - b) nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub nawozowego produktu mikrobiologicznego - osobę fizyczną lub prawną, która:
 - wytwarza nawóz, środek wspomagający uprawę roślin lub nawozowy produkt mikrobiologiczny lub która zleca ich zaprojektowanie lub wytworzenie, lub która produkuje nawóz, środek wspomagający uprawę roślin lub nawozowy produkt mikrobiologiczny, które nie powstały w procesie wytwarzania, albo
 - modyfikuje nawóz, środek wspomagający uprawę roślin lub nawozowy produkt mikrobiologiczny już wprowadzone do obrotu w sposób, który mógłby mieć wpływ na ich zgodność z odpowiednimi przepisami niniejszej ustawy, albo
 - jest wskazana jako producent na opakowaniu nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub nawozowego produktu mikrobiologicznego lub dołączonej do nich etykiety, a w przypadku nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin albo nawozowego produktu mikrobiologicznego luzem - w dokumentach, w które się je zaopatruje;
- 17) importer:
 - a) importera w rozumieniu art. 2 pkt 13 rozporządzenia nr 2019/1009 - w przypadku produktu nawozowego UE,
 - b) osobę fizyczną lub prawną, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii Europejskiej, wprowadzające do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawóz, środek wspomagający uprawę roślin lub nawozowy produkt mikrobiologiczny przywiezione z terytorium państw trzecich - w przypadku

nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub nawozowego produktu mikrobiologicznego;

- 18) dystrybutor - dystrybutora w rozumieniu art. 2 pkt 14 rozporządzenia nr 2019/1009;
- 19) specyfikacja techniczna - specyfikację techniczną w rozumieniu art. 2 pkt 16 rozporządzenia nr 2019/1009;
- 20) ocena zgodności - ocenę zgodności w rozumieniu art. 2 pkt 20 rozporządzenia nr 2019/1009;
- 21) oznakowanie CE - oznakowanie CE w rozumieniu art. 2 pkt 25 rozporządzenia nr 2019/1009.

2. (uchylony).

[3. *Nawozy organiczne i polepszacze gleby w rozumieniu art. 3 pkt 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 1069/2009", uznaje się za nawozy i środki wspomagające uprawę roślin wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu art. 3 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 1069/2009 lub z produktów pochodnych w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia nr 1069/2009 lub zawierające w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne.]*

<3. Nawozy organiczne i polepszacze gleby w rozumieniu art. 3 pkt 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1069/2009”, uznaje się za nawozy, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne, wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu art. 3 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 1069/2009 lub z produktów pochodnych w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia nr 1069/2009 lub zawierające w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne.>

Rozdział 2

[Obrót nawozami oraz środkami wspomagającymi uprawę roślin]

<Wprowadzanie do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych>

Art. 3.

1. Do obrotu można wprowadzać *[nawozy]*:

1) (uchylony);

[2) odpowiadające, określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5, typom wapna nawozowego, w których zanieczyszczenia nie przekraczają dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń;]

<2) nawozy odpowiadające typom wapna nawozowego spośród typów wapna nawozowego określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5 o dopuszczalnych rodzajach zanieczyszczeń i wartościach tych zanieczyszczeń;>

3) **<nawozy>** naturalne, zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1069/2009 *[.] <;>*

<4) produkty pofermentacyjne:

a) o zadeklarowanych przez podmiot uprawniony do wykonywania działalności w biogazowniach rolniczych zawartościach substancji organicznej i składników pokarmowych, w przypadku produktów pofermentacyjnych otrzymywanych w procesie produkcji biogazu rolniczego wytwarzanego z substratów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10b lit. a,

b) o dopuszczalnych rodzajach zanieczyszczeń i wartościach tych zanieczyszczeń oraz o zadeklarowanych przez podmiot uprawniony do wykonywania działalności w biogazowniach rolniczych zawartościach substancji organicznej i składników pokarmowych, w przypadku produktów pofermentacyjnych otrzymywanych z biogazu rolniczego wytwarzanego z substratów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10b lit. b, lub wytworzonych z ich mieszanin z substratami, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10b lit. a.>

2. Nawozy organiczne, organiczno-mineralne, mineralne i środki wspomagające uprawę roślin mogą być wprowadzone do obrotu na zasadach określonych w art. 4.

3. Nawozy naturalne **<i produkty pofermentacyjne>** mogą być zbywane do bezpośredniego rolniczego wykorzystania wyłącznie na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

4. Umowę, o której mowa w ust. 3, strony przechowują co najmniej przez 3 lata od dnia jej wygaśnięcia.

<4a. Podmiot uprawniony do wykonywania działalności w biogazowniach rolniczych, który po raz pierwszy przeznaczą na potrzeby własne lub wprowadza do obrotu produkt pofermentacyjny, informuje na piśmie wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, zwanego dalej „wojewódzkim inspektorem”, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego podmiotu, o zamiarze przeznaczenia na potrzeby własne lub wprowadzania do obrotu tego produktu wraz z podaniem:

- 1) nazwy produktu pofermentacyjnego;
- 2) imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania i adresu albo nazwy oraz siedziby i adresu podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności w biogazowniach rolniczych, który wprowadza do obrotu produkt pofermentacyjny;
- 3) daty rozpoczęcia przeznaczenia na potrzeby własne lub wprowadzenia do obrotu produktu pofermentacyjnego;
- 4) adresu miejsca, w którym produkt pofermentacyjny został wytworzony;
- 5) postaci produktu pofermentacyjnego;
- 6) informacji, że produkt pofermentacyjny został wytworzony z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych lub zawiera w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty uboczne;
- 7) informacji o substratach, z których produkt pofermentacyjny został wytworzony;
- 8) informacji o szacowanej ilości średniorocznie produktu pofermentacyjnego, jaką zamierza przeznaczyć na potrzeby własne lub wprowadzić do obrotu.

4b. Informacje, o którym mowa w ust. 4a, przekazuje się wojewódzkiemu inspektorowi nie później niż w terminie 14 dni przed pierwszym przeznaczeniem na potrzeby własne lub wprowadzeniem do obrotu produktu pofermentacyjnego.

4c. W przypadku zmiany substratów, z których produkt pofermentacyjny został wytworzony, podmiot uprawniony do wykonywania działalności w biogazowniach rolniczych przekazuje taką informację wojewódzkiemu inspektorowi nie później niż w terminie 7 dni przed przeznaczeniem na potrzeby własne lub wprowadzeniem do obrotu produktu pofermentacyjnego.>

5. Procedurą celną, w wyniku której następuje dopuszczenie do obrotu w rozumieniu przepisów prawa celnego, mogą być objęte nawozy i środki wspomagające uprawę roślin przywożone z państw trzecich:
- 1) które można wprowadzać do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) których okres przydatności do stosowania, licząc od dnia objęcia dopuszczeniem do obrotu, wynosi co najmniej 6 miesięcy - dla nawozów, środków poprawiających właściwości gleby i stymulatorów wzrostu;
 - 3) które są zaopatrzone w informacje określone w art. 9 ust. 2-7 i ust. 9.
6. Przepisu ust. 5:
- 1) nie stosuje się do nawozów i środków wspomagających uprawę roślin:
 - a) przeznaczonych wyłącznie do celów naukowo-badawczych,
 - b) nieprzeznaczonych do wprowadzenia do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) pkt 2 i 3 nie stosuje się do nawozów naturalnych, o których mowa w ust. 1 pkt 3.
7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 1 lit. b, importer przedstawia organowi celnemu pisemne oświadczenie, że nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin zgłaszany do procedury celnej, w wyniku której następuje dopuszczenie do obrotu w rozumieniu przepisów prawa celnego, nie jest przeznaczony do wprowadzenia do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
8. Nawozy zawierające azotan amonowy w ilości powyżej 28% w przeliczeniu na azot całkowity, przywożone z państw trzecich, zaopatruje się w ważny certyfikat potwierdzający ich odporność na detonację, wydany przez jednostkę akredytowaną w tym zakresie na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej.

Art. 9.

1. Konfekcjonowanie może odbywać się wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody producenta nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin i po uzgodnieniu z tym producentem rodzaju opakowań stosowanych do konfekcjonowania.
2. Na opakowaniu lub etykiecie dołączonej do nawozu wprowadzanego do obrotu, a w przypadku nawozu luzem - w dokumentach, w które się go zaopatruje, umieszcza się wyłącznie:
 - 1) informacje umożliwiające identyfikację nawozu, obejmujące:
 - a) (uchylona),

- b) określenie typu wapna nawozowego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2,
- c) numer pozwolenia - dla nawozów, o których mowa w art. 3 ust. 2,
- d) dane o deklarowanej zawartości składników pokarmowych,
- e) dane dotyczące formy lub rozpuszczalności składników pokarmowych,
- f) nazwę handlową nawozu, jeżeli została nadana,
- g) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres:
 - producenta - dla nawozu wyprodukowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - importera - dla nawozu przywiezionego z terytorium państw trzecich,
 - producenta lub innego podmiotu wprowadzającego nawóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - dla nawozu wyprodukowanego lub wprowadzonego do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;

2) informacje o:

- a) masie netto nawozu,
- b) okresie przydatności nawozu do stosowania;

3) instrukcję stosowania i przechowywania nawozu.

3. Na opakowaniu lub etykiecie dołączonej do środka wspomagającego uprawę roślin wprowadzanego do obrotu, a w przypadku środka wspomagającego uprawę roślin luzem - w dokumentach, w które się go zaopatruje, umieszcza się wyłącznie:

- 1) informacje umożliwiające identyfikację środka wspomagającego uprawę roślin, obejmujące:
 - a) numer pozwolenia,
 - b) określenie wymagań jakościowych,
 - c) nazwę handlową środka wspomagającego uprawę roślin, jeżeli została nadana,
 - d) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres:
 - producenta - dla środka wspomagającego uprawę roślin wyprodukowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - importera - dla środka wspomagającego uprawę roślin przywiezionego z terytorium państw trzecich,
 - producenta lub innego podmiotu wprowadzającego środek wspomagający uprawę roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - dla środka wspomagającego uprawę roślin wyprodukowanego lub wprowadzonego do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;

- 2) informacje o:
- a) masie netto środka wspomagającego uprawę roślin,
 - b) okresie przydatności środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu do stosowania;
 - 3) instrukcję stosowania i przechowywania środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu.
4. Informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, sporządza się w języku polskim oraz umieszcza w widocznym miejscu, w sposób trwały i zapewniający ich czytelność, z tym że informacje określone w ust. 2 pkt 1 lit. f i g oraz w ust. 3 pkt 1 lit. c i d, a także instrukcję stosowania i przechowywania nawozu albo środka poprawiającego właściwości gleby, albo stymulatora wzrostu, podaje się oddzielnie od innych informacji wymienionych w ust. 2 lub 3.
5. Etykiety dołączone do nawozu i środka wspomagającego uprawę roślin mocuje się w taki sposób, aby pozostały one tam, gdzie zostały zamocowane niezależnie od zastosowanego systemu zamknięcia opakowania, a jeżeli do zamknięcia opakowania użyto plomby, podaje się na niej informacje określone w ust. 2 pkt 1 lit. g lub w ust. 3 pkt 1 lit. d.
6. W przypadku nawozów i środków wspomagających uprawę roślin luzem jeden egzemplarz dokumentów, w które się je zaopatruje, zawierający informacje określone w ust. 2 lub 3, dołącza się do nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin w sposób zapewniający dostęp do tych informacji.
7. Nawozy i środki wspomagające uprawę roślin w postaci płynnej mogą być wprowadzone do obrotu, jeżeli są do nich dołączone informacje o temperaturze, w jakiej nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin powinny być przechowywane, a także o środkach, jakie powinny być podjęte, aby zapobiec wypadkom podczas ich przechowywania.
8. Przepisów ust. 2-7 nie stosuje się do nawozów naturalnych.
9. Na opakowaniu lub etykiecie dołączonej do nawozu i środka wspomagającego uprawę roślin wprowadzonych do obrotu, a w przypadku nawozów i środków wspomagających uprawę roślin luzem - w dokumentach, w które się je zaopatruje, umieszcza się także informacje wynikające z przepisów odrębnych.
10. Znakowania nawozów organicznych, organiczno-mineralnych, środków poprawiających właściwości gleby, stymulatorów wzrostu i podłoży do upraw, które zostały wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych, lub

zawierają w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, dokonuje się w sposób określony w rozporządzeniu nr 1069/2009.

<Art. 9a.

- 1. Zabrania się pakowania i przepakowywania produktów pofermentacyjnych.**
- 2. Produkt pofermentacyjny wprowadzany do obrotu zaopatruje się w dokument zawierający:**
 - 1) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności w biogazowniach rolniczych, który wprowadza do obrotu ten produkt pofermentacyjny;**
 - 2) postać produktu pofermentacyjnego;**
 - 3) informacje o masie netto produktu pofermentacyjnego;**
 - 4) informację o deklarowanej przez podmiot uprawniony do wykonywania działalności w biogazowniach rolniczych zawartości procentowej (m/m):**
 - a) substancji organicznej w suchej masie,**
 - b) składników pokarmowych:**
 - azotu całkowitego (N),**
 - fosforu (P) – w przeliczeniu na pięciotlenek fosforu (P₂O₅) ogółem,**
 - potasu (K) – w przeliczeniu na tlenek potasu (K₂O) ogółem.>**

Art. 11.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) jednostki organizacyjne upoważnione do przeprowadzenia badań środków wspomagających uprawę roślin lub wydawania opinii, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 1 lit. b-e oraz pkt 2, biorąc pod uwagę obiekty i wyposażenie, jakimi powinna dysponować jednostka organizacyjna, aby zapewnić właściwe przeprowadzenie badań, stosowane przez tę jednostkę procedury badawcze oraz kwalifikacje i doświadczenie zawodowe osób zatrudnionych w tych jednostkach, zgodne z zakresem przeprowadzanych badań;
- 2) szczegółowy zakres badań środków wspomagających uprawę roślin i elementy, jakie powinna zawierać opinia o środkach wspomagających uprawę roślin, wymienione w art. 4 ust. 6 pkt 1 lit. b-e oraz pkt 2, kierując się koniecznością stwierdzenia, czy środki te spełniają warunki niezbędne do wydania pozwolenia na wprowadzenie ich do obrotu, określone w art. 4 ust. 6;

- 3) szczegółowy zakres dokumentacji dotyczącej środków wspomagających uprawę roślin, mając na względzie konieczność ustalenia na tej podstawie właściwego zakresu badań, jakim należy poddać dany środek, i wydania opinii, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 1 lit. b-e oraz pkt 2;
- 4) jakie wymagania ma spełniać treść instrukcji stosowania i przechowywania środków poprawiających właściwości gleby oraz stymulatorów wzrostu, mając na względzie zapewnienie bezpiecznego ich stosowania i przechowywania;
- 5) dopuszczalne rodzaje zanieczyszczeń występujących w środkach wspomagających uprawę roślin i ich wartości, mając na względzie zapewnienie ochrony zdrowia ludzi lub zwierząt lub ochrony środowiska.

<Art.11a.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne rodzaje i wartości zanieczyszczeń, które mogą występować w produktach pofermentacyjnych otrzymywanych z biogazu rolniczego wytwarzanego z substratów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10b lit. b, lub wytworzonych z ich mieszanin z substratami, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10b lit. a, mając na względzie zapewnienie ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochrony środowiska.>

Art. 16f.

Organem nadzoru rynku, o którym mowa w art. 6 ust. 6, art. 7 ust. 2 lit. a, art. 8 ust. 2 akapit drugi, ust. 3 i ust. 8 akapit pierwszy, art. 9 ust. 2 akapit drugi, art. 11 lit. b, art. 12 ust. 1, art. 30 ust. 2, art. 34 ust. 1 lit. c oraz art. 40 ust. 1 rozporządzenia nr 2019/1009, jest wojewódzki inspektor [*ochrony roślin i nasiennictwa, zwany dalej "wojewódzkim inspektorem"*].

Rozdział 3

*[Stosowanie nawozów, środków wspomagających uprawę roślin
i produktów nawozowych UE]*

<Stosowanie nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych i produktów nawozowych UE>

Art. 17.

1. Stosuje się wyłącznie:

[1) nawozy i środki wspomagające uprawę roślin, które zostały wprowadzone do obrotu na podstawie art. 3 ust. 1 i 2 lub art. 5;]

<1) nawozy, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne, które zostały wprowadzone do obrotu na podstawie art. 3 ust. 1 i 2 lub art. 5;>

2) produkty nawozowe UE, które zostały udostępnione na rynku.

2. Nawozy **<i produkty pofermentacyjne>** stosuje się w sposób, który nie zagraża zdrowiu ludzi lub zwierząt lub środowisku.

3. (uchylony).

4. Środki poprawiające właściwości gleby i stymulatory wzrostu stosuje się zgodnie z instrukcją ich stosowania i przechowywania.

5. Produkty nawozowe UE stosuje się zgodnie z etykietą umieszczoną na ich opakowaniu albo dołączoną do nich ulotką.

Art. 20.

[1. Zabrania się stosowania nawozów:

1) na glebach zamrzniętych, zalanych wodą, nasyconych wodą, pokrytych śniegiem;

2) naturalnych w postaci płynnej podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.]

<1. Zabrania się stosowania:

1) nawozów i produktów pofermentacyjnych na glebach zamrzniętych, zalanych wodą, nasyconych wodą lub pokrytych śniegiem;

2) nawozów naturalnych i produktów pofermentacyjnych w postaci płynnej podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.>

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do nawożenia stawów wykorzystywanych do chowu lub hodowli ryb.

3. Za glebę zamrzniętą nie uznaje się gleby, która rozmarza co najmniej powierzchniowo w ciągu dnia.

Rozdział 4

[Przewóz i przechowywanie nawozów, środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów nawozowych UE]

<Przewóz i przechowywanie nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych i produktów nawozowych UE>

Art. 23.

1. *[Nawozy i środki wspomagające uprawę roślin]*, **<Nawozy, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne>** w postaci stałej, przewożone luzem, zabezpiecza się w sposób, który uniemożliwia ich rozsypywanie się, pylenie i zamoknięcie.
2. *[Nawozy i środki wspomagające uprawę roślin]* **<Nawozy, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne>** w postaci płynnej, przewozi się w zamkniętych i szczelnych opakowaniach, zbiornikach lub cysternach.
3. Nawozy organiczne, organiczno-mineralne *[i środki wspomagające uprawę roślin,]* **<środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne>** które zostały wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych, lub zawierają w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, przewozi się w sposób określony w rozporządzeniu nr 1069/2009.

Art. 24.

1. Nawozy mineralne, organiczne, organiczno-mineralne, środki poprawiające właściwości gleby i stymulatory wzrostu, w postaci stałej przechowuje się w opakowaniach jednostkowych, zgodnie z instrukcją ich stosowania i przechowywania.
2. Nawozy mineralne, organiczne, organiczno-mineralne, środki poprawiające właściwości gleby i stymulatory wzrostu, w postaci stałej mogą być również przechowywane luzem w pryzmach formowanych na utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu, po ich przykryciu materiałem wodoszczelnym, zgodnie z instrukcją ich stosowania i przechowywania.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do saletry amonowej i innych nawozów zawierających azotan amonowy w ilości powyżej 28% w przeliczeniu na azot całkowity.
4. Podłoża do upraw **<i produkty pofermentacyjne>** w postaci stałej przechowuje się w opakowaniach jednostkowych lub luzem w pryzmach formowanych na utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu, po ich przykryciu materiałem wodoszczelnym.
5. *[Nawozy mineralne, organiczne, organiczno-mineralne i środki wspomagające uprawę roślin]*, **<Nawozy mineralne organiczne, organiczno-mineralne, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne>** w postaci płynnej przechowuje się w zamkniętych opakowaniach lub w szczelnych, przystosowanych do tego celu zbiornikach.

Art. 28.

1. Do zadań okręgowych stacji należy:

- 1) wykonywanie analiz gleb, roślin, płodów rolnych i leśnych;
- 2) doradztwo w sprawach nawożenia;
- 3) wykonywanie badań jakości nawozów i środków wspomagających uprawę roślin;
- 3a) wykonywanie badań produktów nawozowych UE;
- <3b) wykonywanie badań produktów pofermentacyjnych;>**
- 4) wykonywanie ekspertyz i wydawanie opinii o zasobności gleb, składzie chemicznym roślin, nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, a także prawidłowym stosowaniu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin;
- 5) prowadzenie działalności szkoleniowej i informacyjnej w zakresie, o którym mowa w pkt 1-4;
- 6) tworzenie i prowadzenie bazy danych dotyczących zasobności gleb w azot i fosfor oraz zanieczyszczenia azotanami wód w profilu glebowym do 90 cm od powierzchni gruntu;
- 7) wykonywanie innych zadań z zakresu agrochemicznej obsługi rolnictwa, powierzonych przez Stację.

2. Okręgowe stacje, wykonując zadania, o których mowa w ust. 1, pobierają opłaty za:

- 1) *<analizy biologiczne, fizyczne, fizykochemiczne i chemiczne:>*

<analizy fizyczne, fizykochemiczne, chemiczne i biologiczne:>

- a) gleb mineralnych i organicznych,
- b) ziem i gleb ogrodniczych, podłoży ogrodniczych, pożywek i wody,
- c) materiału roślinnego i pasz,
- d) ścieków i osadów ściekowych,
- e) nawozów naturalnych, organicznych, organiczno-mineralnych i mineralnych,
- f) środków wspomagających uprawę roślin,
- g) produktów nawozowych UE [;] <,>

<h) produktów pofermentacyjnych;>

- 2) badania gleb na potrzeby doradztwa nawozowego;
- 3) badania materiału roślinnego na potrzeby doradztwa rolniczego;
- 4) prace terenowo-kartograficzne;
- 5) opracowanie wyników przeprowadzonych analiz i badań;
- 6) działalność szkoleniową i informacyjną.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do zadań wykonywanych na potrzeby organów administracji rządowej.
4. Opłaty, o których mowa w ust. 2, stanowią dochód budżetu państwa.
5. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i sposób uiszczania opłat, o których mowa w ust. 2, biorąc pod uwagę koszty ponoszone przez okręgowe stacje przy wykonywaniu danej czynności oraz czas niezbędny do jej wykonania.

Rozdział 6

[Nadzór i kontrola w zakresie nawozów, nawożenia, środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów nawozowych UE]

<Nadzór i kontrola w zakresie nawozów, nawożenia, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych i produktów nawozowych UE>

Art. 30.

1. Inspekcja sprawuje nadzór nad wprowadzaniem do obrotu *[nawozów i środków wspomagających uprawę roślin]* **<nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych>** w sposób określony w przepisach o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.
- [2. W ramach sprawowanego nadzoru, o którym mowa w ust. 1, organy Inspekcji oraz upoważnieni pracownicy Inspekcji są uprawnieni do:*
 - 1) *wstępu na grunty;*
 - 2) *dokonywania inwentaryzacji nawozów i środków wspomagających uprawę roślin;*
 - 3) *przeprowadzania kontroli w zakresie:*
 - a) *spełniania przez nawozy i środki wspomagające uprawę roślin wymagań jakościowych oraz określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 10 pkt 5 lub art. 11 pkt 5 wymagań, jakie powinny spełniać te nawozy i środki w zakresie dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń - na podstawie wykonywanych w okręgowych stacjach chemiczno-rolniczych badań ich parametrów biologicznych, chemicznych, fizycznych i fizykochemicznych,*
 - b) *przestrzegania przepisów dotyczących obrotu nawozami i środkami wspomagającymi uprawę roślin,*

- c) zgodności wapna nawozowego, do którego zalicza się wapno nawozowe zawierające magnez, z typami tego wapna i szczegółowymi wymaganiami jakościowymi określonymi dla tych typów w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5;*
- 4) wstępu do obiektów, w których są przechowywane nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin;*
- 5) nieodpłatnego pobierania do badań próbek nawozów i środków wspomagających uprawę roślin.]*

<2. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, organy Inspekcji oraz upoważnieni pracownicy Inspekcji przeprowadzają kontrole w zakresie:

- 1) spełniania przez nawozy i środki wspomagające uprawę roślin wymagań w zakresie dopuszczalnych rodzajów zanieczyszczeń i wartości tych zanieczyszczeń oraz wymagań jakościowych, dokonywane na podstawie badań parametrów fizycznych, fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych, wykonywanych w okręgowych stacjach lub w innych akredytowanych laboratoriach – dla nawozów i środków wspomagających uprawę roślin;**
- 2) spełniania przez produkty pofermentacyjne wymagań w zakresie dopuszczalnych rodzajów zanieczyszczeń i wartości tych zanieczyszczeń oraz zadeklarowanej zawartości substancji organicznej i zadeklarowanych zawartości składników pokarmowych, przeprowadzane na podstawie badań parametrów chemicznych i biologicznych wykonywanych w okręgowych stacjach lub w innych akredytowanych laboratoriach;**
- 3) zgodności wapna nawozowego, do którego zalicza się wapno nawozowe zawierające magnez, z typami wapna nawozowego i szczegółowymi wymaganiami jakościowymi dla tych typów określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5;**
- 4) sprawdzenia, czy produkty, które są nawozami albo środkami wspomagającymi uprawę roślin, zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy albo środki wspomagające uprawę roślin;**
- 5) sprawdzenia, czy produkty, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, zostały zaopatrzone w opakowania, etykiety lub dokumenty zawierające określenia sugerujące, że są to nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne.>**

<3. Przy przeprowadzaniu kontroli w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, organy Inspekcji oraz upoważnieni pracownicy Inspekcji są uprawnieni do:

- 1) wstępu na grunty;**
- 2) wstępu do obiektów, w których są produkowane lub przechowywane:
 - a) nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne,**
 - b) produkty, które są nawozami, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne,**
 - c) produkty, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne;****
- 3) nieodpłatnego pobierania do badań próbek:
 - a) nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych,**
 - b) produktów, które są nawozami lub środkami wspomagającymi uprawę roślin w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin,**
 - c) produktów, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne.****

4. Organy Inspekcji oraz upoważnieni pracownicy Inspekcji mogą dokonywać kontroli w zakresie, o których mowa w ust. 2, również u podmiotów, które nie wprowadzają do obrotu:

- 1) nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych;**
- 2) produktów, które są nawozami lub środkami wspomagającymi uprawę w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin;**
- 3) produktów, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają**

określenia sugerujące, że są to nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne.>

[Art. 31.

1. *Wojewódzki inspektor może, w przypadku gdy w wyniku przeprowadzonej kontroli, o której mowa w art. 30 ust. 2 pkt 3, stwierdzono, że nie są spełnione wymagania jakościowe lub zostały przekroczone określone w przepisach wydanych na podstawie art. 10 pkt 5 lub art. 11 pkt 5 dopuszczalne wartości zanieczyszczeń, lub nie są spełnione warunki dotyczące wprowadzania do obrotu określone w art. 3 ust. 1-4 lub art. 5, w drodze decyzji:
 - 1) zakazać wprowadzenia do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin;
 - 2) nakazać wycofanie z obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin.*
2. *Decyzje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, podlegają natychmiastowemu wykonaniu.]*

<Art. 31.

1. **Wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu wprowadzającego do obrotu nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, lub produkty, które są nawozami, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, lub produkty, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, jeżeli w wyniku kontroli stwierdzi naruszenie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu tych nawozów, środków wspomagających lub produktów, mając na uwadze zakres i stopień stwierdzonych nieprawidłowości, w drodze decyzji:
 - 1) nakazuje, na koszt podmiotu, który dokonał naruszenia, usunięcie w określonym terminie tych nieprawidłowości albo
 - 2) zakazuje wprowadzania do obrotu tych nawozów, środków lub produktów lub nakazuje, na koszt podmiotu, który dokonał naruszenia, wycofanie z obrotu tych nawozów, środków lub produktów, określając termin wycofania z obrotu tych nawozów, środków lub produktów oraz ilość tych nawozów, środków lub**

produktów, która podlega wycofaniu z obrotu, oraz sposób postępowania z wycofanymi z obrotu nawozami, środkami lub produktami.

2. W przypadku nieusunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w określonym terminie, wydaje się decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 2.
3. Jeżeli wprowadzającym do obrotu nawozy, środki lub produkty, o których mowa w ust. 1, jest podmiot mający miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje inspektor właściwy dla województwa mazowieckiego.
4. Decyzje, o których mowa w ust. 1, podlegają natychmiastowemu wykonaniu.>

Art. 32.

[1. *Wojewódzki inspektor ochrony środowiska przeprowadza kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów nawozowych UE w sposób określony w przepisach o Inspekcji Ochrony Środowiska.*

2. *Kontrola, o której mowa w ust. 1, polega na sprawdzeniu podmiotów stosujących i przechowujących nawozy, środki wspomagające uprawę roślin i produkty nawozowe UE oraz jest przeprowadzana na podstawie analizy ryzyka albo na wniosek zainteresowanych podmiotów.]*

<1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska przeprowadza kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów nawozowych UE i produktów pofermentacyjnych w sposób określony w przepisach o Inspekcji Ochrony Środowiska.

2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, polega na sprawdzeniu podmiotów stosujących i przechowujących nawozy, środki wspomagające uprawę roślin, produkty nawozowe UE i produkty pofermentacyjne oraz jest przeprowadzana na podstawie analizy ryzyka albo na wniosek zainteresowanych podmiotów.>

3. Do podmiotów, o których mowa w ust. 2, niebędących przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086), przepisy rozdziału 5 tej ustawy stosuje się odpowiednio.

4. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska jest uprawniony do wykorzystania danych zgromadzonych w ewidencji gospodarstw rolnych, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2020 r. poz. 1206 i 1440), na potrzeby realizacji zadań określonych w ust. 1.
5. Dane, o których mowa w ust. 4, są udostępniane nieodpłatnie, na wniosek wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.
- <5a. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska jest uprawniony do wykorzystania informacji o produktach pofermentacyjnych zbieranych na podstawie art. 3 ust. 4a na potrzeby realizacji zadań określonych w ust. 1.**
- 5b. Informacje, o których mowa w ust. 5a, są udostępniane nieodpłatnie, na wniosek wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.>**
- [6. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska ma dostęp do danych, o których mowa w ust. 4, i wykorzystuje udostępnione dane do realizacji zadań określonych w ust. 1.]*
- <6. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska ma dostęp do danych i informacji, o których mowa w ust. 4 i 5a, i wykorzystuje udostępnione dane i informacje do realizacji zadań określonych w ust. 1.>**
7. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska w ramach prowadzonej przez siebie kontroli może powierzyć wykonanie badań agrochemicznych okręgowej stacji chemiczno-rolniczej.

Art. 32a.

- [1. Podmioty podlegające nadzorowi, o którym mowa w art. 30, ponoszą opłaty za wykonywanie przez Inspekcję czynności kontrolnych i przeprowadzanie badań laboratoryjnych, jeżeli w ich wyniku stwierdzono, że nawozy albo środki wspomagające uprawę roślin nie spełniają wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 10 pkt 5 i 6, art. 11 pkt 5 lub art. 12 pkt 5 lub w pozwoleniu, o którym mowa w art. 4 ust. 1, lub nie spełniają wymagań określonych w art. 5, lub nie spełniają wymagań dodatkowych zadeklarowanych przez producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający do obrotu nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin.]*
- <1. Podmioty podlegające nadzorowi, o którym mowa w art. 30, ponoszą opłaty za wykonywanie przez Inspekcję czynności kontrolnych i przeprowadzanie badań laboratoryjnych, jeżeli w ich wyniku stwierdzono, że:**

- 1) **nawozy albo środki wspomagające uprawę roślin nie spełniają wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 10 pkt 5 i 6, art. 11 pkt 5 lub art. 12 pkt 5 lub w pozwoleniu, o którym mowa w art. 4 ust. 1, lub nie spełniają wymagań określonych w art. 5, lub nie spełniają wymagań dodatkowych zadeklarowanych przez producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający do obrotu nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin,**
 - 2) **produkty pofermentacyjne nie spełniają wymagań o zawartościach procentowych substancji organicznej i składników pokarmowych, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 4, deklarowanych przez podmiot uprawniony do wykonywania działalności w biogazowniach rolniczych albo dopuszczalnych rodzajów zanieczyszczeń i ich wartości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11a.>**
2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, wynosi maksymalnie 100% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok, w którym wykonano czynności kontrolne lub przeprowadzono badania laboratoryjne, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
- <2a. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, ustala w drodze decyzji wojewódzki inspektor przeprowadzający kontrolę.**
- 2b. Opłaty, o których mowa w ust. 1, są uiszczane na rachunek bankowy właściwego wojewódzkiego inspektoratu ochrony roślin i nasiennictwa w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o ustaleniu wysokości opłaty stała się ostateczna.>**
3. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i sposób ustalania opłat, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę koszty ponoszone przez Inspekcję lub upoważnione do przeprowadzania badań jednostki przy wykonywaniu danej czynności kontrolnej lub przeprowadzaniu badania oraz czas niezbędny do ich wykonania lub przeprowadzenia.

Art. 36.

Inspekcja Weterynaryjna przeprowadza kontrolę w zakresie spełniania przez nawozy [*lub środki wspomagające uprawę roślin*] **< , środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne >**, które zostały wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych, lub zawierają w swoim składzie produkty uboczne

pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, wymagań określonych w rozporządzeniu nr 1069/2009, w przepisach Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia lub w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt ((Dz. U. z 2020 r. poz. 1421).

[Art. 37.

Kto wprowadza do obrotu nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin niezgodnie z warunkami określonymi w art. 3 lub art. 5 - wycofuje je z obrotu na własny koszt oraz podlega karze pieniężnej w wysokości do 100% kwoty należnej za sprzedane nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin, a w przypadku innej formy zbycia nawozów lub środków wspomagających uprawę roślin - do 100% wartości korzyści majątkowej, którą uzyskał lub którą mógłby uzyskać za wprowadzone do obrotu nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin, jednak nie mniej niż 5000 zł.]

<Art. 37.

Kto wprowadza do obrotu:

- 1) nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin niezgodnie z warunkami określonymi w art. 3 lub art. 5,**
- 2) produkty pofermentacyjne niezgodnie z warunkami określonymi w art. 3**
– wycofuje je z obrotu na własny koszt oraz podlega karze pieniężnej w wysokości do 100% kwoty należnej za sprzedane nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, a w przypadku innej formy zbycia nawozów, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych – do 100% wartości korzyści majątkowej, którą uzyskał lub którą mógłby uzyskać za wprowadzone do obrotu nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, jednak nie mniej niż 5000 zł.>

Art. 37a.

1. Kto, wprowadzając do obrotu nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin:

- 1) konfekcjonuje te nawozy lub środki bez pisemnej zgody producenta lub nie uzgadnia z tym producentem rodzaju opakowań stosowanych do ich konfekcjonowania,
- 2) nie umieszcza - w widocznym miejscu, sporządzonych w języku polskim, w sposób trwałe i zapewniający czytelność - na opakowaniu lub na etykiecie tych nawozów lub środków, a w przypadku nawozów albo środków wspomagających uprawę roślin

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

luzem - w dokumentach, w które się je zaopatruje, informacji dotyczących identyfikacji nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 lub ust. 3 pkt 1, oraz instrukcji stosowania i przechowywania nawozu, środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu, a także informacji o masie netto nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin i okresie ich przydatności do stosowania,

- 3) nie podaje informacji określonych w art. 9 ust. 2 pkt 1 lit. f i g oraz ust. 3 pkt 1 lit. c i d oddzielnie od innych informacji wymienionych w art. 9 ust. 2 lub 3,
- 4) umieszcza na opakowaniu lub na etykiecie tych nawozów lub środków, a w przypadku nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin luzem - w dokumentach, w które się je zaopatruje, informacje inne niż określone w art. 9 ust. 2 lub 3 oraz 9,
- 5) zmienia treść instrukcji stosowania i przechowywania danego nawozu, środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu, o której mowa w pozwoleniu ministra właściwego do spraw rolnictwa na wprowadzenie do obrotu tego nawozu, środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu,
- 6) nie mocuje etykiet dołączonych do danego nawozu albo środka w taki sposób, aby pozostały one tam, gdzie zostały zamocowane niezależnie od zastosowanego systemu zamknięcia opakowania tego nawozu lub środka,
- 7) nie dołącza do danego nawozu oraz środka luzem egzemplarza dokumentów zawierającego informacje określone w art. 9 ust. 2 lub 3 w sposób zapewniający dostęp do tych informacji,
- 8) nie dołącza do danego nawozu oraz środka w postaci płynnej informacji o temperaturze, w jakiej ten nawóz lub środek powinny być przechowywane, a także o środkach, jakie powinny być podjęte, aby zapobiec wypadkom podczas przechowywania tego nawozu lub środka,
- 9) deklaruje nieprawdziwe wymagania jakościowe danego nawozu albo środka
- podlega karze pieniężnej w wysokości od 2000 do 50 000 zł.

<1a. Kto wprowadzając do obrotu produkty pofermentacyjne:

- 1) pakuje i przepakuje te produkty lub**
- 2) nie dołącza do danego produktu pofermentacyjnego dokumentu, o którym mowa w art. 9a ust. 2, lub**
- 3) deklaruje nieprawdziwe informacje, o których mowa w art. 9a ust. 2**

– podlega karze pieniężnej w wysokości od 2000 zł do 50 000 zł.>

2. Kto wprowadza do obrotu nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin:

- 1) niespełniające wymagań jakościowych,
 - 2) w których zanieczyszczenia przekraczają dopuszczalne wartości zanieczyszczeń określone w przepisach wydanych na podstawie art. 10 pkt 5 lub art. 11 pkt 5,
 - 3) wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 7 ust. 3 lub 4, art. 31 ust. 1 pkt 2 lub [art. 37] **<art. 37 pkt 1>**, nie wycofał danego nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin wprowadzonych do obrotu
- podlega karze pieniężnej w wysokości od 2000 do 100 000 zł.

<3. Kto wprowadzając do obrotu produkty pofermentacyjne:

- 1) **nie dopełnia obowiązków określonych w art. 3 ust. 4a–4c,**
 - 2) **w których występują niedopuszczalne rodzaje zanieczyszczeń lub zanieczyszczenia, które przekraczają dopuszczalne ich wartości określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11a,**
 - 3) **wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2 lub art. 37 pkt 2, nie wycofał danego produktu pofermentacyjnego wprowadzonego do obrotu**
- podlega karze pieniężnej w wysokości od 2000 zł do 100 000 zł.>**

Art. 37c.

1. Kary pieniężne, o których mowa w art. 37-37b, wymierza oraz ustala termin wycofania [*nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin*] **<nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub produktu pofermentacyjnego>** z obrotu, o którym mowa w art. 37, w drodze decyzji, wojewódzki inspektor przeprowadzający kontrolę.
2. Kary pieniężne, o których mowa w art. 37-37b, są uiszczane na rachunek bankowy właściwego wojewódzkiego inspektoratu ochrony roślin i nasiennictwa w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stała się ostateczna.
3. Przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 37-37b, uwzględnia się wagę i okoliczności naruszenia prawa, przypadki stwierdzenia w przeszłości tego samego rodzaju naruszenia prawa co naruszenie, w którego następstwie ma być nałożona kara, oraz poprzednie ukaranie za to samo naruszenie prawa.
4. Kary pieniężne, o których mowa w art. 37-37b, podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

Art. 41.

Kto:

- 1) (uchylony),
- 2) stosuje nawozy <, **środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne**> niezgodnie z zasadami i warunkami określonymi w art. 17-20 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 22, powodując zagrożenie zdrowia ludzi lub zwierząt lub środowiska, lub
- 3) stosuje nawozy, środki wspomagające uprawę roślin <, **produkty pofermentacyjne**> i produkty nawozowe UE niedopuszczone do obrotu, lub
- 4) stosuje środki poprawiające właściwości gleby albo stymulatory wzrostu niezgodnie z ich instrukcją stosowania i przechowywania, lub
- 5) wykonuje czynności polegające na świadczeniu usług w zakresie stosowania nawozów, nie posiadając uprawnień w tym zakresie, określonych w art. 21 ust. 1, lub
- 6) przewozi lub przechowuje nawozy [*lub środki wspomagające uprawę roślin*] <, **środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne**> w sposób niezgodny z art. 23 lub 24, powodując zagrożenie zdrowia ludzi lub zwierząt lub środowiska, lub
- 7) (uchylony),
- 8) (uchylony);
- 9) (uchylony)
- 10) (uchylony)
- 11) (uchylony)
- 12) wbrew zakazowi określonemu w art. 20a stosuje nawozy amonowo-węglanowe, lub
- 13) wbrew zakazowi określonemu w art. 20b stosuje mocznik w formie granulowanej niezawierający inhibitora ureazy albo powłoki biodegradowalnej, lub
- 14) stosuje, przechowuje lub transportuje produkty nawozowe UE niezgodnie z zaleceniami producenta, powodując zagrożenie dla zdrowia ludzi lub zwierząt lub środowiska
- podlega karze grzywny.

USTAWA z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, z późn. zm.)

Art. 11.

1. Wytwórca przedmiotu lub substancji, o których mowa w art. 10, jest obowiązany do przedłożenia marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce ich wytwarzania zgłoszenia uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny.
2. Zgłoszenie uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny zawiera:
 - 1) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby;
 - 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
 - 3) określenie miejsca wytwarzania przedmiotu lub substancji przewidzianych do uznania za produkt uboczny;
 - 4) wskazanie przedmiotu lub substancji przewidzianych do uznania za produkt uboczny oraz ich masy;
 - 5) opis procesu produkcyjnego, w którym powstaje przedmiot lub substancja, i procesu, w którym zostaną one wykorzystane;
 - 6) informacje wskazujące na spełnienie warunków, o których mowa w art. 10.
3. Do zgłoszenia uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny dołącza się dowody potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 10. Dowodami mogą być w szczególności umowy potwierdzające wykorzystanie przedmiotu lub substancji do określonych celów lub potwierdzające właściwości przedmiotu lub substancji wyniki badań, wykonanych przez laboratoria, o których mowa w art. 147a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.
4. Marszałek województwa, w drodze decyzji wydawanej po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce wytwarzania przedmiotu lub substancji, potwierdza spełnienie warunków uznania za produkt uboczny albo stwierdza niespełnienie tych warunków.
 - 4a. Decyzję potwierdzającą spełnienie warunków uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny wydaje się na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat.
 - 4b. Przed wydaniem opinii, o której mowa w ust. 4, wojewódzki inspektor ochrony środowiska może przeprowadzić kontrolę w zakresie objętym zgłoszeniem, o którym mowa w ust. 2.
 - 4c. W kontroli, o której mowa w ust. 4b, może uczestniczyć marszałek województwa, o którym mowa w ust. 1.

4d. W przypadku negatywnej opinii wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska marszałek województwa wydaje decyzję stwierdzającą niespełnienie warunków uznania za produkt uboczny.

4e. Kontrola, o której mowa w ust. 4b, wstrzymuje bieg terminu do wydania opinii, o której mowa w ust. 4.

4f. W przypadku dokonywania zmian w procesie produkcyjnym, w którym powstają przedmiot lub substancja uznane za produkt uboczny, lub w procesie, w którym są one wykorzystywane, wytwórca przedmiotu lub substancji jest obowiązany do dokonania nowego zgłoszenia uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny. Przepisy ust. 2-4e stosuje się.

[5. Przepisów ust. 1-4 nie stosuje się do przedmiotów lub substancji, które spełniają warunki uznania za produkt uboczny, stanowiących produkty przetworzenia drewna takich jak kora, strużyny, odziomki pomanipulacyjne, wałki połuszcarskie, trociny, wióry, zrębki, zrżyny, szczapy i inne pochodzące z przetworzenia tych produktów, w tym brykiety i pelety, stanowiących mechanicznie przetworzony naturalny surowiec drzewny niezawierający jakichkolwiek innych substancji.]

<5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się do przedmiotów lub substancji, które spełniają warunki uznania za produkt uboczny, stanowiących:

1) produkty przetworzenia drewna, takich jak: kora, strużyny, odziomki pomanipulacyjne, wałki połuszcarskie, trociny, wióry, zrębki, zrżyny, szczapy i inne pochodzące z przetworzenia tych produktów, w tym brykiety i pelety, stanowiących mechanicznie przetworzony naturalny surowiec drzewny niezawierający jakichkolwiek innych substancji;

2) substraty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. ...), wykorzystywane do produkcji biogazu w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1378, 1383, 2370 i 2687 oraz z 2023 r. poz. ...) lub biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 tej ustawy.>

6. Jeżeli szczegółowe warunki uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny, o których mowa w art. 10 pkt 5, nie zostały określone w przepisach prawa Unii Europejskiej, minister właściwy do spraw klimatu może określić, w drodze

rozporządzenia, odrębnie dla jednej lub kilku spraw, dla niektórych przedmiotów lub substancji, szczególne warunki uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny, kierując się względami ochrony środowiska oraz życia lub zdrowia ludzi.

USTAWA z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1378, 1383, 2370 i 2687)

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) biogaz - gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów;

[2) *biogaz rolniczy - gaz otrzymywany w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych, odpadów lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, lub biomasy roślinnej zebranej z terenów innych niż zaewidencjonowane jako rolne lub leśne, z wyłączeniem biogazu pozyskanego z surowców pochodzących ze składowisk odpadów, a także oczyszczalni ścieków, w tym zakładowych oczyszczalni ścieków z przetwórstwa rolno-spożywczego, w których nie jest prowadzony rozdział ścieków przemysłowych od pozostałych rodzajów osadów i ścieków;]*

<2) biogaz rolniczy – gaz otrzymywany w procesie fermentacji metanowej:

a) produktów rolnych oraz produktów ubocznych rolnictwa, w tym odchodów zwierzęcych,

b) produktów z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego i produktów ubocznych, odpadów lub pozostałości z tego przetwórstwa, w tym z przetwórstwa i produkcji żywności, pochodzących z zakładów przemysłowych, a także z zakładowych oczyszczalni ścieków z przetwórstwa rolno-spożywczego, w których jest prowadzony rozdział ścieków przemysłowych od pozostałych rodzajów osadów i ścieków,

c) produktów spożywczych przeterminowanych lub nieprzydatnych do spożycia,

d) tłuszczów i mieszanin olejów z separacji olej/woda zawierających wyłącznie oleje jadalne i tłuszcze,

e) biomasy roślinnej zebranej z terenów innych niż zaewidencjonowane jako rolne,

f) odchodów zwierzęcych pozyskanych z działalności innej niż rolnicza

– z wyłączeniem biogazu pozyskanego z odpadów komunalnych, ze składowisk odpadów, a także z substratów pochodzących z oczyszczalni ścieków innych niż wymienione w lit. b;>

- 3) biomasa - ulegającą biodegradacji część produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, w tym substancje roślinne i zwierzęce, leśnictwa i związanych działów przemysłu, w tym rybołówstwa i akwakultury, przetworzoną biomasę, w szczególności w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla, a także ulegającą biodegradacji część odpadów przemysłowych lub komunalnych pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, w tym odpadów z instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, w szczególności osadów ściekowych, zgodnie z przepisami o odpadach w zakresie kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów;
- 3a) (uchylony);
- 3b) biomasa pochodzenia rolniczego - biomasę pochodzącą z upraw energetycznych, a także odpady lub pozostałości z produkcji rolnej oraz przemysłu przetwarzającego jej produkty;
- 4) biopłyny - ciekłe paliwa dla celów energetycznych innych niż w transporcie, w tym do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, wytworzone z biomasy, wykorzystywane w instalacjach spełniających wymagania w zakresie standardów emisyjnych, o ile takie standardy zostały określone na podstawie przepisów o ochronie środowiska;
- 4a) biowęgiel - wysokoenergetyczne paliwo stałe o wartości opałowej nie mniejszej niż 21 GJ/t wytworzone w procesie termicznego przetwarzania stałych substancji pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, ulegających biodegradacji i pochodzących z:
 - a) produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej i leśnej oraz przemysłu przetwarzającego ich produkty,
 - b) części odpadów innych niż wymienione w lit. a, które ulegają biodegradacji, z wyłączeniem odpadów z instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków w rozumieniu przepisów o odpadach
- przy czym proces ten przebiega w temperaturze 320-700°C w atmosferze beztlenowej lub przy znacznym niedoborze tlenu i przy ciśnieniu bliskim atmosferycznemu bez użycia katalizatorów oraz substancji obcych;
- 4b) centralny system informacji rynku energii - centralny system informacji rynku energii w rozumieniu art. 3 pkt 69 ustawy - Prawo energetyczne;

- 5) dedykowana instalacja spalania biomasy - instalację odnawialnego źródła energii, w której spalana jest wyłącznie biomasa albo biomasa łącznie z biogazem, biogazem rolniczym lub biopłynami, przy czym w instalacji tej może być stosowane paliwo pomocnicze;
- 6) dedykowana instalacja spalania wielopaliwowego - instalację spalania wielopaliwowego, w której udział liczony według wartości energetycznej biomasy, biopłynów, biogazu lub biogazu rolniczego jest większy niż 15% w łącznej wartości energetycznej wszystkich spalonych paliw zużytych do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła w tej instalacji w okresie rozliczeniowym określonym we wniosku, o którym mowa w art. 45 ust. 1, albo w okresie rozliczeniowym, o którym mowa w art. 83 ust. 2, o ile instalacja ta:
- a) jest wyposażona w odrębne linie technologiczne służące do transportu do komory paleniskowej biomasy, biopłynu, biogazu lub biogazu rolniczego lub
 - b) wykorzystuje technologię fluidalną przeznaczoną do spalania odpadów przemysłowych wspólnie z paliwami kopalnymi lub paliwami powstałymi z ich przetworzenia oraz z biomasą, biopłynem, biogazem lub z biogazem rolniczym;
- 7) (uchylony);
- 7a) drewno energetyczne - surowiec drzewny, który ze względu na cechy jakościowo-wymiarowe posiada obniżoną wartość techniczną i użytkową uniemożliwiającą jego przemysłowe wykorzystanie, a także surowiec drzewny stanowiący biomasę pochodzenia rolniczego;
- 8) dystrybucja - dystrybucję w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;
- 9) energia aerothermalna - energię o charakterze nieantropogenicznym magazynowaną w postaci ciepła w powietrzu na danym terenie;
- 10) energia geothermalna - energię o charakterze nieantropogenicznym skumulowaną w postaci ciepła pod powierzchnią ziemi;
- 11) energia hydrothermalna - energię o charakterze nieantropogenicznym skumulowaną w postaci ciepła w wodach powierzchniowych;
- 11a) hybrydowa instalacja odnawialnego źródła energii - wyodrębniony zespół urządzeń opisanych przez dane techniczne i handlowe, przyłączonych do tej samej sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 110 kV, w których energia elektryczna jest wytwarzana wyłącznie z odnawialnych źródeł energii, różniących się rodzajem oraz charakterystyką dyspozycyjności wytwarzanej energii elektrycznej, oraz:

- a) żadne z urządzeń wytwórczych nie ma mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 80% łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej tego zespołu,
 - b) urządzenia wytwórcze wchodzące w skład tego zespołu mogą być wyposażone w jeden albo w kilka układów wyprowadzenia mocy, w ramach jednego albo kilku punktów przyłączenia,
 - c) łączny stopień wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej tego zespołu jest większy niż 3504 MWh/MW/rok,
 - d) zespół ten jest zlokalizowany na obszarze jednego powiatu albo nie więcej niż 5 gmin graniczących ze sobą
- przy czym taki zespół urządzeń wytwórczych może być wspomagany magazynem energii służącym do magazynowania energii wytworzonej z tego zespołu i wówczas oddawana z niego energia jest traktowana jako energia z odnawialnego źródła energii;
- 12) hydroenergia - energię mechaniczną wód, z wyłączeniem energii uzyskiwanej z pracy pompowej w elektrowniach szczytowo-pompowych lub elektrowniach wodnych z członem pompowym;
- 13) instalacja odnawialnego źródła energii - instalację stanowiącą wyodrębniony zespół:
- a) urządzeń służących do wytwarzania energii opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia jest wytwarzana z odnawialnych źródeł energii, lub,
 - b) obiektów budowlanych i urządzeń stanowiących całość techniczno-użytkową służący do wytwarzania biogazu rolniczego
- a także połączony z tym zespołem magazyn energii elektrycznej lub magazyn biogazu rolniczego;
- 14) instalacja termicznego przekształcania odpadów - instalację odnawialnego źródła energii będącą spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 i 1250), w której część wytwarzanej energii elektrycznej i ciepła pochodzi z ulegającej biodegradacji części odpadów przemysłowych lub komunalnych, pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, w tym odpadów z instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, w szczególności osadów ściekowych, zgodnie z przepisami o odpadach w zakresie kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów;

- 15) instalacja spalania wielopaliwowego - instalację odnawialnego źródła energii, w której energia elektryczna lub ciepło są wytwarzane z biomasy, biopłynów, biogazu lub biogazu rolniczego spalanych wspólnie z innymi paliwami;
- 15a) klaster energii - cywilnoprawne porozumienie, w skład którego mogą wchodzić osoby fizyczne, osoby prawne, podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4-8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.), lub jednostki samorządu terytorialnego, dotyczące wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią z odnawialnych źródeł energii lub z innych źródeł lub paliw, w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV, na obszarze działania tego klastra nieprzekraczającym granic jednego powiatu w rozumieniu ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528 i 583) lub 5 gmin w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005 i 1079); klaster energii reprezentuje koordynator, którym jest powołana w tym celu spółdzielnia, stowarzyszenie, fundacja lub wskazany w porozumieniu cywilnoprawnym dowolny członek klastra energii, zwany dalej "koordynatorem klastra energii";
- 16) końcowe zużycie energii brutto - nośniki energii dostarczone do celów energetycznych przemysłowi, sektorowi transportowemu, gospodarstwom domowym, sektorowi usługowemu, w tym sektorowi świadczącemu usługi publiczne, rolnictwu, leśnictwu i rybołówstwu, łącznie ze:
- a) zużyciem energii elektrycznej i ciepła przez przemysł energetyczny na wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła,
 - b) stratami energii elektrycznej i ciepła powstającymi podczas ich przesyłania i dystrybucji oraz magazynowania energii elektrycznej;
- 17) magazyn energii elektrycznej - magazyn energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 10k ustawy - Prawo energetyczne;
- 18) mała instalacja - instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 50 kW i nie większej niż 1 MW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu większej niż 150 kW i mniejszej niż 3 MW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest większa niż 50 kW i nie większa niż 1 MW;
- 19) mikroinstalacja - instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu
-

znamionowym niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż 50 kW;

19a) modernizacja - proces inwestycyjny, którego celem jest odtworzenie stanu pierwotnego lub zmiana parametrów użytkowych lub technicznych instalacji odnawialnego źródła energii;

19b) moc zainstalowana elektryczna instalacji odnawialnego źródła energii - łączną moc znamionową czynną:

a) zespołu urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej - zespołu prądotwórczego, podaną przez producenta na tabliczce znamionowej, a w przypadku jej braku, moc znamionową czynną tego zespołu określoną przez jednostkę posiadającą akredytację Polskiego Centrum Akredytacji - w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej biogaz lub biogaz rolniczy,

b) generatora, modułu fotowoltaicznego lub ogniwa paliwowego podaną przez producenta na tabliczce znamionowej - w przypadku instalacji innej niż wskazana w lit. a;

20) odbiorca - odbiorcę w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;

21) odbiorca końcowy - odbiorcę końcowego w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;

22) odnawialne źródło energii - odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerothermalną, energię geothermalną, energię hydrothermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów;

22a) operator informacji rynku energii - operatora informacji rynku energii w rozumieniu art. 3 pkt 72 ustawy - Prawo energetyczne;

23) operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego - operatora systemu dystrybucyjnego w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;

24) operator systemu dystrybucyjnego gazowego - operatora systemu dystrybucyjnego w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;

25) operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego - operatora systemu przesyłowego w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;

26) paliwo gazowe - paliwo gazowe w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;

27) paliwo pomocnicze - paliwo inne niż biomasa, biopłyny, biogaz lub biogaz rolniczy stosowane wyłącznie do uruchomienia instalacji odnawialnego źródła energii, w której

zastosowane zabezpieczenia techniczne uniemożliwiają wytwarzanie z niego energii elektrycznej;

- 27a) prosument energii odnawialnej - odbiorcę końcowego wytwarzającego energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w mikroinstalacji, pod warunkiem że w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, nie stanowi to przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 459 i 830);
- 27b) prosument wirtualny energii odnawialnej - odbiorcę końcowego wytwarzającego energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w innym miejscu niż miejsce dostarczania energii elektrycznej do tego odbiorcy, która jednocześnie nie jest przyłączona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej za pośrednictwem wewnętrznej instalacji elektrycznej budynku wielolokalowego, pod warunkiem że w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym wytwarzanie to nie stanowi przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej;
- 27c) prosument zbiorowy energii odnawialnej - odbiorcę końcowego wytwarzającego energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w mikroinstalacji lub małej instalacji przyłączonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej za pośrednictwem wewnętrznej instalacji elektrycznej budynku wielolokalowego, w której znajduje się punkt poboru energii elektrycznej tego odbiorcy, pod warunkiem że w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym wytwarzanie to nie stanowi przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej;
- 28) przedsiębiorstwo energetyczne - przedsiębiorstwo energetyczne w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;
- 29) przesyłanie - przesyłanie w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;

- 29a) punkt poboru energii - punkt poboru energii w rozumieniu art. 3 pkt 67 ustawy - Prawo energetyczne;
- 29b) reprezentant prosumentów - osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, uprawnioną na podstawie umowy, o której mowa w art. 4a ust. 1, do reprezentacji prosumentów wirtualnych energii odnawialnej lub prosumentów zbiorowych energii odnawialnej, w szczególności w relacjach z operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, zarządcą budynku wielolokalowego lub organami administracji architektoniczno-budowlanej, a w przypadku prosumenta wirtualnego energii odnawialnej - także podmiotem odpowiedzialnym za bilansowanie handlowe;
- 30) rozruch technologiczny - pracę instalacji odnawialnego źródła energii mającą na celu wyłącznie przeprowadzenie prób i testów umożliwiających końcowy odbiór tej instalacji;
- 31) sieci - sieci w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;
- 32) sieć dystrybucyjna - sieć dystrybucyjną w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;
- 33) sieć przesyłowa - sieć przesyłową w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;
- 33a) spółdzielnia energetyczna - spółdzielnię w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648) lub ustawy z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników (Dz. U. poz. 2073), której przedmiotem działalności jest wytwarzanie energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, w instalacjach odnawialnego źródła energii i równoważenie zapotrzebowania energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, wyłącznie na potrzeby własne spółdzielni energetycznej i jej członków, przyłączonych do zdefiniowanej obszarowo sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub sieci dystrybucyjnej gazowej, lub sieci ciepłowniczej;
- 33b) stała cena zakupu - cenę energii elektrycznej, po jakiej od wytwórcy, o którym mowa w art. 70a ust. 1, zakupu dokonuje sprzedawca zobowiązany lub cenę stanowiącą podstawę do wyliczenia ujemnego salda dla wytwórcy, o którym mowa w art. 70a ust. 2 albo w art. 70b ust. 9 pkt 2;
- 33c) toryfikat - wysokoenergetyczne paliwo stałe o wartości opałowej nie mniejszej niż 21 GJ/t wytworzone w procesie termicznego przetwarzania stałych substancji pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, ulegających biodegradacji i pochodzących z:
- a) produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej i leśnej oraz przemysłu przetwarzającego ich produkty,

- b) części odpadów innych niż wymienione w lit. a, które ulegają biodegradacji, z wyłączeniem odpadów z instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków w rozumieniu przepisów o odpadach
- przy czym proces ten przebiega w temperaturze pomiędzy 200-320°C w atmosferze beztlenowej lub przy znacznym niedoborze tlenu i przy ciśnieniu bliskim atmosferycznemu bez użycia katalizatorów oraz substancji obcych;
- 34) układ hybrydowy - instalację odnawialnego źródła energii, wytwarzającą energię elektryczną albo energię elektryczną i ciepło, w której w procesie wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła są wykorzystywane nośniki energii wytwarzane oddzielnie z odnawialnych źródeł energii, z możliwością wykorzystania paliwa pomocniczego, i ze źródeł energii innych niż odnawialne, pracujące na wspólny kolektor oraz zużywane wspólnie w tej jednostce wytwórczej do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła;
- 34a) układ pomiarowo-rozliczeniowy - układ pomiarowo-rozliczeniowy w rozumieniu art. 3 pkt 63 ustawy - Prawo energetyczne;
- 35) układ rozdzielony - układ urządzeń służący do wytwarzania energii elektrycznej albo ciepła w odrębnych procesach technologicznych;
- 35a) umowa kompleksowa - umowę kompleksową w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;
- 36) wartość początkowa - wartość początkową w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, 2105 i 2106);
- 37) wyłączna strefa ekonomiczna - obszar wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 457, 1079 i 1250);
- 38) wysokosprawna kogeneracja - wysokosprawną kogenerację w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne;
- 39) wytwórca - podmiot, który ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wytwarzający energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii lub wytwarzający biogaz rolniczy w instalacjach odnawialnego źródła energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w wyłącznej strefie ekonomicznej;
-

- 40) zboża pełnowartościowe - ziarna zbóż spełniające wymagania jakościowe dla zbóż w zakupie interwencyjnym określone w art. 7 rozporządzenia wymienionego w pkt 3, które podlegają zakupowi interwencyjnemu.

Art. 26.

1. Wniosek o wpis do rejestru wytwórców biogazu rolniczego zawiera:

- 1) oznaczenie wytwórcy, jego siedziby i adresu;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) wytwórcy;
- 3) (uchylony);
- 4) określenie:
 - a) rodzaju i zakresu wykonywania działalności gospodarczej w zakresie biogazu rolniczego oraz miejsca lub miejsc jej wykonywania,
 - b) rocznej wydajności instalacji odnawialnego źródła energii, w której jest wytwarzany biogaz rolniczy, mierzonej w m³/rok lub łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii, w której jest wytwarzana energia elektryczna z biogazu rolniczego [.] <;>

<5>wskazanie, czy ten wniosek jest składany przez podmiot uprawniony spełniający warunki określone w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. ...), który zrealizował inwestycję w zakresie biogazowni rolniczej, która spełnia warunki określone w art. 4 ust. 1 tej ustawy.>

2. Do wniosku o wpis do rejestru wytwórców biogazu rolniczego dołącza się oświadczenia wytwórcy o:

- 1) niezaleganiu z uiszczaniem podatków, opłat oraz składek na ubezpieczenie społeczne;
- 2) zgodności z prawdą danych zawartych we wniosku i spełnieniu warunków, o których mowa w art. 25 pkt 1 i 2, o następującej treści:

"Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny oświadczam, że:

- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru wytwórców biogazu rolniczego są kompletne i zgodne z prawdą;
- 2) znane mi są warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania biogazu rolniczego lub wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego określone w art. 25 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych

źródłach energii i spełniam warunki określone w art. 25 pkt 1 i 2."; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

3. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2, zawierają:

- 1) oznaczenie wytwórcy, jego siedziby i adresu oraz miejsca i datę złożenia oświadczenia;
- 2) podpis wytwórcy albo osoby uprawnionej do reprezentacji wytwórcy, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

4. W przypadku gdy:

- 1) wniosek o wpis do rejestru wytwórców biogazu rolniczego nie zawiera danych, o których mowa w ust. 1, lub
- 2) do wniosku o wpis do rejestru wytwórców biogazu rolniczego nie dołączono oświadczeń określonych w ust. 2

- Dyrektor Generalny KOWR niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Nieuzupełnienie wniosku w wyznaczonym terminie skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpoznania.

5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się do wniosku o zmianę danych zawartych w rejestrze wytwórców biogazu rolniczego.

Art. 30.

1. Dyrektor Generalny KOWR wydaje decyzję o zakazie wykonywania przez wytwórcę działalności gospodarczej w zakresie biogazu rolniczego w przypadku:

- 1) złożenia przez wytwórcę oświadczenia, o którym mowa w art. 26 ust. 2 pkt 1 lub 2, niezgodnego ze stanem faktycznym;
- 2) posługiwania się przez wytwórcę nieprawdziwymi dokumentami, o których mowa w art. 25 pkt 1, 4 lub 5;
- 3) nieusunięcia przez wytwórcę naruszeń warunków, o których mowa w art. 25 pkt 1, 2 i 6, w terminie wyznaczonym przez Dyrektora Generalnego KOWR;
- 4) naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 25 pkt 3-5 [.] <;>

<5) naruszenia warunku określonego w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu lub obowiązku, o którym mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1 tej ustawy.>

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

3. Przed wydaniem decyzji na podstawie ust. 1 pkt 3 Dyrektor Generalny KOWR wyznacza termin usunięcia stwierdzonych naruszeń.

Art. 31.

1. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 30 ust. 1, Dyrektor Generalny KOWR z urzędu wykreśla wytwórcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie biogazu rolniczego z rejestru wytwórców biogazu rolniczego.
2. Wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie biogazu rolniczego, wobec którego wydano decyzję, o której mowa w art. 30 ust. 1, może uzyskać wpis do rejestru wytwórców biogazu rolniczego nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji.
3. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 30 ust. 1, Dyrektor Generalny KOWR informuje sprzedawcę zobowiązanego, o którym mowa w art. 40 ust. 1, o wykreśleniu wytwórcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie biogazu rolniczego z rejestru wytwórców biogazu rolniczego, w terminie 14 dni od dnia wykreślenia wpisu.
4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 30 ust. 1, z powodu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 25 pkt 3, **<lub warunku określonego w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu>** instalacja odnawialnego źródła energii służąca do wykonywania działalności gospodarczej objętej decyzją może ponownie służyć wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie biogazu rolniczego nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania tej decyzji.